

thiếu nhi

Thư

5 1 14

Hàng Vân Mạnh

160

168

3 28

phân

PHÒNG SÁCH MINH ĐỨC

83

Khi thấy điều lỗi ở người khác, bạn
hãy tự xét coi có phạm lỗi đó không.

MARC AURÈLE

TIN TỨC GIA ĐÌNH THIẾU NHỊ TOÀN QUỐC

(Tiếp theo)

TIN SINH HOẠT TẠI TÒA SOẠN

Tòa soạn nhận thấy các em cần thời giờ để học thi để nhậi lục cá nguyệt, nên mặc dầu những buổi sinh hoạt sáng chủ nhật tại tòa soạn rất bổ ích cho các em, các bác và các chú cũng quyết định tạm ngưng sinh hoạt trong một tháng để các em lo học bài. Vậy kể từ 4-4-73, chúng ta sẽ không tới tòa soạn vào sáng chủ nhật. Và chúng ta sẽ tái ngộ vào ngày 12-5-73, khi đó các em đã thi cử xong xuôi rồi, các em nhé.

TIN NHÀ TRANG

Trong bản tin đăng ở số 82, còn thiếu sót, các em bỏ tít dùm như sau:

Tổng thư ký: Lê thị Kim Thu, Cao thị Hiếu và H.M.T.

TIN QUẢNG NGÃI

Em Nguyễn xuân Anh đã mời được hai vị giáo sư nhận lời làm cố vấn cho chi nhánh G.Đ.T.N. ở Quảng Ngãi. Hiện em đang xúc tiến việc thành lập, bầu ban đại diện, ngõ hầu đầy mạnh phong trào sinh hoạt lành mạnh theo tôn chỉ của tuần báo Thiếu Nhi mà ban điều hành Trung Ương đã theo. Tất cả các em độc giả trong G.Đ.T.N. ở Quảng Ngãi cần liên lạc gấp với em Nguyễn xuân Anh mỗi 8g30 sáng Chủ Nhật tại trường Trung Học Kỹ Thuật Quảng Ngãi cho đông đủ, để tiện việc thành lập bản danh sách trực tiếp hơn.

TIN ĐÀ LẠT

Một số các em đầy thiện chí đã cổ động, giới thiệu, tin dắt đứng... giúp tuần báo Thiếu Nhi bằng cách phổ biến đi các trường, các đoàn thể, các nơi trong thị xã... Việc thành lập ban đại diện địa phương đang được các em cố gắng xúc tiến mở rộng, phát triển.

Các em thuộc G.Đ.T.N. Đà Lạt có thể liên lạc về mọi địa chỉ sau để biết rõ thêm chi tiết:

Phù chí Hoàng hay Nguyễn kim Tuấn — 69 Duy Tân Đà Lạt hay với các liên lạc viên của mỗi trường:

- 1) Trần hưng Đạo: Võ văn Trung (10 B3)
- 2) Bùi thị Xuân: Lê thị Quý (9)
- 3) Việt Anh: Hà thị Lợi (12A đặc biệt)
- 4) Bồ Đề: Trương Hiền hay Trương văn Mạnh (lớp 9)
- 5) La san Adran: Phù chí Hoàng (2 B) (số 1 Bá Đa Lộc Đà Lạt)

Các em này đã tự động quay Ronéo một số phiếu gia nhập và thông tư dùng riêng cho sinh hoạt chi nhánh địa phương.

TIN QUẢNG TÍN

Thân mời tất cả các độc giả và các thiếu nhi đã có thể, vui lòng bỏ chút ít thì giờ quý báu đến trường Trung học Trần cao Vân Tam Kỳ, vào lúc 8g30 sáng Chủ nhật, ngày 15-4-73, để dự buổi họp mặt gia đình Thiếu Nhi Quảng Tín.

Chúng tôi vô cùng hân hoan đón tiếp các độc giả của tuần báo Thiếu Nhi vào ngày giờ nói trên.

Thân mời

Thay mặt nhóm chủ trương thành lập C.N.G.Đ.T.N.Q.T.

LƯƠNG VĂN BÌNH

Giải đáp đồ vui có thưởng số 81

Người cha quả đã hứa với. Nếu trong một tháng (30 ngày) cậu con được thưởng liên tục theo điều kiện đã ra, thì ông ta sẽ phải trả 1 món tiền tổng cộng là:

1.073.341.823 đ.

Sau đây là danh sách 10 em gửi về sớm nhất trả lời đúng và đầy đủ nhất:

- 1) Thái văn Hoàng 111/92 Lạc long Quân Saigon 11.
- 2) Lê minh Trung Tín 7B Đỗ thành Nhân Gia Định.
- 3) Lê hồng Bào 57/12 Khu Cầu Sạn ấp Hàng Dầu Tân Bình, Gia định.
- 4) Nguyễn hữu Lộc 26/19 Nguyễn bình Khiêm — Saigon.
- 5) Hồ thị Diệu Thảo 175/18 Nguyễn văn Thoại, Saigon.
- 6) Nhuận Thương 33 Phạm hồng Thái, Huế.
- 7) Nguyễn hữu Chiến 111 Lý thái Tổ, Đà Nẵng.
- 8) Huỳnh hớn Trang 282 Trần quý Cáp, Ninh Hòa.
- 9) Lê tấn Hòa 3 Tự Đức Đà Nẵng,
- 10) Nguyễn thị Sen 46 Lê Lợi — Huế.

✱

Bài nhận được từ ngày 12-3-73 đến ngày 17-3-73 của các em

Rong Tím, Thái Khanh, Nghi Phục, Bửu Huy, Hiền Dự, Lương Soan, Nguyễn văn Tổng, Tuấn Dũng, Nguyễn thị Trinh Trinh, Võ Súa, Phạm mỹ Phượng, Huỳnh thị Kim Duyên, Trần thị Dư, Trần thị Ngọc Hà, Hoa Bửu, Khiếu quốc Vy, Bàng Văn, Lý hữu Di, Tê và Đề, Thu Thủy, Mẫu Đơn, Hà văn Tân, Trịnh Thiên Vũ, Trương can Anh Tuấn, Trần Du, Cô Đơn, Võ đình Hà, Lương văn Bình, Hồng Hạnh, Phạm kim Phi Hùng, Phi Thừa, Lô, Vũ, Nguyễn đình Diễm, Nguyễn Vi, Gấu Rừng, Ngọc Thảo, Thiên Thanh,

Xanh Rêu, Hoài nam Toàn, Thê Uyên nhóm Vàng Sơn, Huỳnh kim Sơn, Lê đình Cường, Rêu Xanh, Phương hồng Nhân, Nguyễn thị Nguyệt Thu, Nguyễn viễn Duyên, Cổ Tím, Kim Lang, Oanh Bướm Trắng, B.B., Khiếu quốc Việt, Nhã Dung, Hạc Miên, Vi Vương, Thiên bất Hủ, Hoài Dung, Đặng mỹ Cúc, Hồng Lê, Vũ Linh, Trương Giang, Hoài Ngọc, Trần ánh Tuyết, Nguyễn hành Nhơn, Thanh Thủy, Nguyễn, trường Linh, Luân, Đình Chiến, Trần thị Hồng Phượng, Hoài nguyên Bảo, Trương hồng Dũng, Lý thụy Phước, Ngọc Thảo, Trần thị Minh Huệ, Hồ thị Nguyệt Thanh, Trần Thành, Hoài nguyên Bảo, Hát Me, Ly San, Bình Minh, Nguyễn tỵ Ty, Trần chí Thành, Tê Tê, Trần Như, Phan thụy Tổ Hương, Thanh Thủy, Lê xuân Hoàng, Trần như Bảo, Hoàng hồng Kiết, Hà thái Chương, Ng. kim Yến, Vũ Khoa, Khiếu quốc Việt, Lương văn Hòa, Thanh văn Sơn, Trần như Bảo, Bửu Huy, Ca Dao, Rong Hồng, Nhóm TST, Đỗ, Lâm phước Điều, Thiên bất Hủ, Hàn Sinh Nguyễn ngọc Hoàng, Anh Hoan, Vũ thụy Hạnh Trang, Thuyền Vy, Hoàng hôn Tím, Hoàng nguyên Phi, Hoài Thanh, Thương Trang, Hoài nam Toàn, Cao giang Phương, Giao Long, Phan thanh Liêm, Lê toàn Minh, Võ bá Huân, Lê công Đức, Nguyễn như Xuân, Phan Anh, Lê công Giao, Phan Lành, Xanh Rêu, bút nhóm Suối Mơ, Văn Chung, Khiếu quốc Vy, Võ Súa, Mỹ Phượng, Phạm Năng, Bình Minh.

✱

HỘP THƯ

Chị ĐỖ PHƯƠNG KHANH trả lời

Em Kim Thu, Nha Trang: Chị kính lời cảm tạ ba em. Chị đã đọc thư em cho các bác, chú nghe và tất cả đều cảm động trước tấm lòng thương mến mà quý vị giáo sư và ba em đã dành cho Thiếu Nhi. Chị hy vọng sẽ thu xếp được thì giờ để ra thăm quý vị và chi nhánh Nha Trang. Anh Trương của em là một nghệ sĩ. Anh ấy khắc con trâu, dấu hiệu và chữ Thiếu Nhi đẹp tuyệt. Chị đã bày ở tòa soạn. Chú Vi Vi khen ngợi lắm. Nhật Nam có kể các diễn tiến và thành quả của Chi Nhánh Nha Trang, các bác, chú lên tinh thần lắm. Các em cố gắng giữ gìn tác phong để làm sáng danh Thiếu Nhi Việt Nam, các bác, chú và chị rất mừng. Chị Lờ Mờ được em hỗ trợ tinh thần bèn xin luôn cái hột xì mụi của em tặng chị để làm «vô khí» rồi đó. Chị ấy sẽ trưng cầu ý kiến các em về vấn đề tên của chị ấy, em đồng ý chứ, em gái.

thiếu nhi

Tòa Soạn 159 Thiệu Trị — Phú Nhuận — Sài Gòn — Đ.T 42152

Cơ Sở phát hành : 62 Lê Lợi Sài Gòn — Đ.T. 20.348.

Chủ Nhiệm : NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG — Chủ Biên : NHẬT-TIỀN

Thư Chủ nhiệm GỬI CÁC EM THIẾU NHI

Năm thứ ba — Số 83 — ngày 1-4-1973
Giá : 50 đ

MỤC LỤC

● Thư Chủ Nhiệm của Nguyễn Hùng Trương 1 ● Truyện ngắn : Tim lại ngày hồng của Huỳnh Chúc 3 ● Phóng sự : Thiếu Nhi trên đường đi tìm đất đứng của Nhật Tiến 26 ● Bút ký : Một tuần lễ ở Tòa soạn của Nhật Tiến 12 ● Sinh hoạt GĐTN : Lại chuyện Thư viện của Trần Quát 19 ● Danh nhân VN : Chu văn An Đặng Hoàng sao lục 2 ● Cuộc thi sáng tác : Một mùa khó quên của Mộng Du 21 ● Cuộc thi thơ 13 ● Bướm trong vườn 18 ● Sự lầm : Đua chó của Huy Yên 7 — Người đi trên lửa của Văn Trung 10 — Bắt cạp bằng keo của Huy Yên 23 ● Thuyết tương đối là gì của Dịch Viên 30 ● Giải trí : Giải trí ngoạn mục 2 — Ô chữ của Hoàng Đại Vinh 8 — Đố vui hàng tuần 8 ● Trò chơi : Tàu thủy chạy bằng hơi nước của Bình Electronic 9 ● Vườn hồng : Suối mát : Hạnh phúc là gì của Đỗ Phương Khanh 16 — Tay ngọc bên bếp hồng : Sirop thơm của Long Phú 17 — Mèo vật của Vân Nguyệt 17 ● Truyện phim : Tin Tin và Đặc vụ than đá của Hergé, Thu An chuyển ngữ 14 — Cùng đi với Tứ Thần của Nguyễn Tài 24 ● Truyện dài : Đôi bạn giang hồ của Phan Khương Thái 31 — Thuở mơ làm văn sĩ của Nhật Tiến 32.

TRANH BÌA CỦA VI VI
CHIM CỐ TỔ

Các em thân mến,

Một thiếu nhi viết đến chúng tôi : Chúng cháu có dịp đi trên xe hơi. Những lúc ấy, chúng cháu bối rối không biết ngồi nơi nào cho phải lẽ vì chúng cháu nghe hình như trên chiếc xe mỗi chỗ ngồi đều có một giá trị riêng của nó. Chúng cháu xin bác vui lòng chỉ bảo giúp chúng cháu.

Các em thân mến,

Thật đúng như lời các em đã bày tỏ, mỗi chỗ ngồi trên chiếc xe được sắp xếp theo thứ tự quan trọng khác nhau.

Chắc các em cũng rõ những xe hơi thông dụng trong mọi giai đình, mà chúng ta thường gọi là xe du lịch, có hai băng ghế ngồi : băng trước và băng sau. Chỗ ngồi quan trọng trên chiếc xe ở băng ghế sau và nơi bên tay mặt. Chỗ này được xem tốt nhất vì nó ở gần nơi lên xuống, bên cạnh lề đường, rất thuận tiện mỗi khi lên xuống. Các em cứ nhìn hình ảnh dưới đây thì nhận rõ thứ tự của sự quan trọng từng chỗ ngồi trong xe :

Người lái xe	3
2	1
xe 4 chỗ ngồi	

Người lái xe	4
3 2 1	
xe 5 chỗ ngồi	

Người lái xe	5	4
3 2 1		
xe 6 chỗ ngồi		

Khi người lái xe là chủ chiếc xe và trên xe có một người phụ nữ, người phụ nữ được quyền ngồi phía trước cạnh người lái xe. Các em nên nhớ trong trường hợp này, chỗ ngồi bên cạnh người lái xe là chỗ ngồi đặc biệt hơn hết. Nếu người chồng lái xe, người vợ có thể nhường chỗ ngồi cạnh chồng với sự đồng ý của chồng, cho người bạn thân của chồng mình.

Nếu trên xe chỉ có hai người đàn ông và hai người đàn bà, hai ông nên đến mở cửa xe mời hai bà lên băng ghế sau rồi hãy đến ngồi phía trước.

Gần đây, chúng tôi thấy rất nhiều phụ nữ lái xe chạy trong thành phố. Trong trường hợp đó, nếu trên chiếc xe, ngoài người lái xe, chỉ có một người phụ nữ, người phụ nữ này ngồi ở phía trước và dành phía sau cho nam giới. Cũng trong trường hợp đó, người đàn

ông lịch sự lại phải đến mở cửa mời phụ nữ lên xe và tự mở cửa xe cho chính mình. Người phụ nữ lái xe khôn khéo cũng không nên để người đàn ông phải cực nhọc chạy vòng quanh chiếc xe mở ba cánh cửa một lượt nên tự mở cửa xe bước lên trước, sau khi mời khách lên xe.

Mỗi khi lên xe, các em nên nhường chỗ người lớn vào trước và mỗi khi bước xuống, các em nên xuống trước để giúp đỡ những người trên; như cầm hộ đồ đạc, dìu dắt người già cả.

Gặp người quen có lòng tốt cho các em đi nhờ trên xe, khi bước lên xe, các em nên chọn chỗ nào kèm quan trọng nhất mà ngồi, ngoài trừ trường hợp người chủ xe chỉ định chỗ ngồi hoặc mời các em ngồi cạnh họ, như vậy các em mới thật là con người lịch sự.

Chúng tôi tin rằng các em thiếu nhi chúng mình lúc nào cũng lịch sự, phải không các em.

Thân mến chào các em,
NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

DANH NHÂN VIỆT NAM CHU VĂN AN

ĐẶNG HOÀNG
(Sao lục)

Chu Văn An, tự là Linh Triệt, người làng Quang Liệt huyện Thanh Lam (tức Thanh Trì ngày nay), tỉnh Hà Đông (Bắc phần), đỗ tiến sĩ và làm quan triều Trần.

Hồi chưa tham chính, Chu Văn An ở nhà đọc sách, tìm hiểu đạo lý thánh hiền và mở trường dạy học. Tài đức cụ vang dội xa gần nên thiên hạ kéo nhau tới xin thụ huấn rất đông. Trong đó môn sinh, nhiều người sau này làm nên chức phận như tể tướng Phạm-sur-Đạt, Lê-bá-Quát.

Vua Trần minh Tông (1314-1329) nghe tiếng cụ là bậc đại học, tài cán trí lự vẹn toàn liền mời vào kinh ban chức Quốc tử giám Tư nghiệp để dạy thái tử học.

Năm 1329, Minh Tông nhường ngôi để thái tử Vương vừa chân mười tuổi kế vị, tức Trần Hiến Tông (1329-1341) còn mình về làm Thái thượng hoàng.

Năm 1341, Hiến Tông mất, Minh Tông lập người em Hiến Tông tên là Hạo lên ngôi, đó là Trần Dụ Tông (1341-1369).

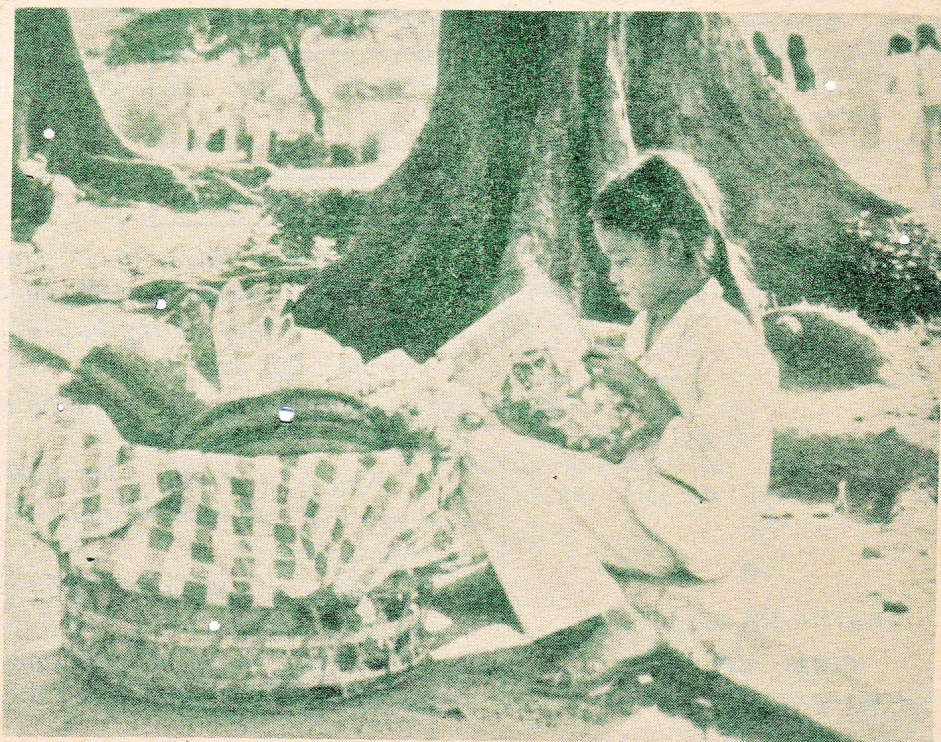
(xem tiếp trang 30)

GIẢI TRÍ NGOẠN MỤC THÁNG 4-1973

Xin nhắc lại các em về thể lệ tham dự mục này:

- 1) Lời chú không được quá 10 chữ.
- 2) Chỉ cần viết lời ghi chú ra mảnh giấy, các em ~~không~~ phải cắt tấm hình gửi kèm theo, hư mất tờ báo.
- 3) Dưới lời ghi chú ghi tên và địa chỉ rõ ràng.
- 4) Ngoài phong bì ghi rõ Tham dự Giải Trí Ngoạn Mục và gửi về tòa soạn T.N. 159 Thiệu Trị Phú Nhuận Saigon.

Kỳ này xin mời các em tham dự với bức hình của chú Nhặt Tiến.

KẾT QUẢ GIẢI TRÍ NGOẠN MỤC THÁNG 3-73

Những em có tên sau đây được tuyển chọn và mỗi em được tặng một cuốn Người Đá của Lê Tất Điều:

1) Cô công, cẳng cao, cổ cúi
cũng cố coi cộp.

VŨ KHOA

(Tại địa chỉ TSI Nguyễn Đức Long
— KBC 4263)

2) Một món ăn bỏ nhất.

VŨ BÁ QUANG

Lớp 92 Nông Lâm Súc — Bảo Lộc

3) Công Nương ngắm tranh Vi Vi.

LÊ NGỌC THU VÂN

(Và 4 em Phong, Anh, Hào, Trí)
III Bùi Hữu Nghĩa — Gia Định

4) Đây một cuộc so tài, so sắc
KHIẾU QUỐC VIỆT

9 Quang Trung — Đà Nẵng

5) Công ơi! Làm thế gia đình

Thiếu Nhi chưa?

TRẦN DU

119/I Chúng cư Minh Mạng —
Saigon

6) Bên năm chỉ, bên nửa lạng
N2D

220 Thống Nhất — Đà Nẵng

TÌM LẠI NGÀY HỒNG

• Huỳnh Chức

RỒI thì tất cả vẫn an bài ! Không nhớ được bao nhiêu ngày tháng đã qua trong đón nhận thăng thất, nắm nín mong manh và mỗi mòn tuyệt vọng. Chỉ biết rằng Bích Du đang ngồi đây, bên khung cửa sổ nhìn ra bầu trời vờn vờn gió.

Khoảng thời gian nào xa xưa, cũng Bích Du với khung cửa sổ, tâm tư trắng, nụ cười hồng. Và gió dù có vi vút, chỉ muốn cuốn thốc tất cả hoa lá ngoài kia cũng không đủ mang đến cảm giác tê lạnh. Bây giờ thì... Bích Du cười một mình héo úa. Đôi bàn tay gầy guộc rời bỏ thành cửa sổ đem áp lên má vẫn không gây được một chút ấm áp nhẹ nhàng. Bởi bàn tay Du lạnh ! Như ngọn gió se sắt ngoài kia, như đôi chân mất hết cảm giác này, và như những thanh sắt vô tư của chiếc xe lăn đang đỡ lấy tấm thân tội tình, héo rữa.

« Bao giờ nhỉ ? Bao giờ ? !... » Du nghe những âm thanh khắc khoải ấy vang vọng mãi trong cùng tận tâm tư, từ sau một cơn sốt bất bình thường những chạy chữa vô vọng. Và từ sau lúc nước mắt như không còn để khóc cho một kiếp ăn ức, tận nguyên.

Một lần, Du đã đọc thấy ở đâu được câu : « Người ta không ai sống

mà không có hy vọng ». Thế nhưng, hiện tại Du cảm nhận một cách rõ ràng rằng mình không còn sống để hy vọng, hoặc nuôi hy vọng để mà sống nữa. « Bao giờ ! bao giờ ! » Vâng ! « bao giờ trở lại như xưa » trong ngày mới chớm mang lấy kiếp đời bất hạnh... và « bao giờ... chết ? » cho ngày tháng hôm nay.

Từ khung cửa sổ này, khung cửa mà Du dán thân ở đó mỗi lúc màn đêm xuống, mỗi bận ngày hồng lên, Du nhìn bao quát ra một khoảng sân rộng. Khoảng sân thôi không còn bước chân và bàn tay Du tung tăng trên từng cành cây, từng khóm cỏ. Hoa Ngọc Lan vẫn nở, giàn Dưa Lý vẫn ngan ngát mùi hương. Nhưng đối với Du, hoa chỉ nở vô hồn theo một chu kỳ luật định. Như đôi chân Du ! hiện hữu ở đó mà sinh lực đã chết từ lâu rồi !

Mỗi ngày, Du chỉ có đôi khoảnh khắc hòa mình với gia đình. Thế mà Du hãi sợ ! Du ngại ngần phải bắt gặp ánh mắt xót thương của Bố, chịu đựng ân cần của Mẹ, thương yêu vồn vã thái quá của các chị các anh. Không ai hiểu những bữa ăn lặng câm với những hạt cơm rạc rời trong cõ hòng, Du muốn buông hết bát đũa, đứng lên chạy trốn cái

không khí trầm mặc e dè. Thèm vô cùng một lần từ bỏ được hết mọi sự giúp đỡ, để thôi không còn những dịu mềm ve vuốt, thôi không còn những chắc lưỡi xót xa. Nhưng ước muốn vẫn đơn thuần là ước muốn ! Vì làm sao đảo lộn tất cả thực cảnh này để trả lại cho gia đình một Bích Du của khoảng thời gian xa cũ ? Làm sao tạo được nguồn sinh lực cho bước chân chim lại mãi tung tăng từ gian phòng khách cho đến căn bếp cuối nhà ? Và làm sao xóa mất con đường dốc mới xây ở từng bậc thềm, những khoảng sân được cần thận tráng nhẵn mà mục đích chỉ là cho di chuyển của Bích Du được êm dềm, không vương vãi ? !...

Tiếng giày cao gót thông thả, quen thuộc rồi đáng cô Hiền hiện ra sau làn kính cửa. Buổi chiều ở đây Du có hai giờ để tiếp tục « nợ cầm thư », bên cạnh cô Hiền. Hai giờ không dài song cũng đủ lê thê, đủ cho Du nhớ quất quay khoảng đời thần tiên môi hồng áo trắng. Con chim nhỏ một sớm lia dàng, tấp tênh u buồn với đôi cánh gầy. Sinh hoạt náo nhiệt hồn nhiên còn đó mà như đã là xa tắp mù khơi. Nên Du nhớ vô cùng những buổi học về mực tím bàn tay, có những hờn giận vu vơ với bạn bè và có những thương kính với thầy cô muôn đời tận tụy.

Ở gian phòng này, gian phòng có sự hiện diện của cô Hiền mỗi chiều với sách vở, phấn trắng bảng đen thu gọn — như cuộc đời Du thu gọn vào chiếc vỏ cô độc, âm thầm — bao nhiêu lần Du gục đầu vào lòng cô, lắng nghe từng phiến buồn trong tâm tư mình chùng xuống. Bất hạnh nào đổ ập vào đời Du cho một thoáng thôi mái tóc Mẹ đã bạc đi quá nửa ! Vòng tay gầy guộc thương yêu làm ấm lòng con nhưng không đủ hồi sinh cho đôi chân héo hắt tận nguyên ! Nên Du biết sợ phải nhìn ánh mắt Mẹ bất lực héo hon, và hình ảnh cô Hiền bỗng đi vào đời Du thiết tha từ đó.

« Hãy can đảm, nghe Du ! Trong

gai góc đời sống, mỗi người trách nhiệm lấy số kiếp của mình. Than van, bi lụy không làm vơi đi đau khổ, mà tiếp tục sống, tiếp tục làm việc, dù chậm chạp thiệt thua vẫn còn là cái sống hơn hẳn bình thường. Đừng «chết» trong khi tâm trí vẫn minh mẫn, hơi thở vẫn đều hòa, Du ạ!... Vâng, cô ơi! Và dù em chưa thoát được bàng hoàng cho một lần tức tưởi nhìn hoa mộng trôi đi khi tuổi đời còn xanh trên tóc. Nhịp sống chưa trở lại bình thường trong xác thân mất mát lao đao. Nhưng em đã thấy ấm áp nơi bàn tay cô ve vuốt nhẹ nhàng, nước mắt thôi không còn lén lút rơi với tiếng nấc dần nén vì em còn có lời cô bên tai êm đềm mật ngọt... Một chút gì cho ngày hôm nay là đó, phải không cô?!..

Bích Du miên man, êm ả trong khoảnh khắc nhìn quả nạm cửa xoay nhẹ bởi tác động của cô Hiền. Lâu rồi, giữa không khí im vắng dằng dặc của thế giới nhỏ bé, Du quen dần với bước chân của từng người thân bắt đầu từ xa cho đến khi dừng lại trước cửa. Giá trị đích thực của mỗi sự việc chỉ được biết đến khi kiếp sống đã thua thiệt đi rồi. Thế nên, cái thời gian chờ đợi chút sống động xôn xao từ ở mọi người ban phát đối với Du trở nên vô cùng quý và cũng thật xót xa.

Cô Hiền vào, bước chân ngập ngừng ở bậc cửa và nụ cười mở ra lúng túng ngại ngùng. Du lạ lẫm trong màu áo cô chiều nay nâu thẫm cũng như mái tóc không còn gọn ghẽ với dải lụa hồng phơ phất dễ thương. Đâu rồi chiếc cặp xinh xinh đầy ắp sách vở thường ngày? Bàn tay cô đang đưa chiếc giỏ mây nhỏ trông xa lạ, hờ hững như lúc cô vuốt nhẹ lên tóc Du:

— Du chờ cô không lâu chứ?

Du ấp úng:

— Vâng!...cô...

— Cô đi đưa đám táng người thân của cô bạn. Biết rằng sẽ về muộn nên cô ghé luôn đây với Du.

Im lặng lại mơ hồ bao quanh sau tiếng ghé được cô Hiền kéo ra và cô

ngồi xuống trước bàn học. Du ngỡ ngàng nhìn cử chỉ cô ve vuốt từng cánh Ngọc Lan đã bắt đầu héo rũ trong chiếc bình trắng đục đặt bên khung ảnh Du thơ trẻ tươi cười. Hình ảnh cuối đời của một kiếp hoa tương phản với đường nét tươi vui trong ảnh làm cô xao xuyến?... Hay một thoáng tư nào đó đã dậy lên trong lòng cô u uẩn, băn khoăn?

— Du ạ!...

Du bỗng giật mình dù tiếng cô Hiền cất lên thật nhẹ. Đôi bàn tay cô bây giờ xếp chồng lên nhau.

— Có thể ý nghĩ của cô độc đoán quá!

Nhưng thật cô không thích trông thấy bàn học của Du «ngăn cách» như thế này.

Du cười buồn nhìn vu vơ lên hàng sách vở được xếp ngay ngắn choán gần hai phần ba chiếc bàn rộng. Ở đó, một bên là chỗ dành riêng cho cô Hiền và Du trong hiện tại, một bên là dấu tích quãng đời ngắn ngủi làm chim non bay nhảy trên những hoa mộng bình yên. Từ trang vở với dòng mực xinh mềm, đến quyền sách gói ghém lời giảng của thầy cô cùng những âu lo cho bao lần mãi mê đùa vui quên cả học. Rồi tập lưu bút, hình ảnh, nét chữ ngây ngô của bạn bè. Những mẫu giấy xé vụn vàng trong vở nháp để chuyển lời cho nhau thay tiếng nói lấu lỉnh trong giờ giáo sư nghiêm khắc

ôi! tất cả như những y trang, tranh cảnh nằm lặng câm trong một góc sân khấu sau giờ trình diễn, chứng kiến cảnh đời buồn tẻ bên kia, cảnh đời mà bút nghiên thôi không còn là những gợn gũi thân ái. Nước mắt chảy xuống cho vơi đi một phần sầu tủi, nhưng tiếc nuối thì không cạn được bao giờ!... Thế nên có lẽ ngăn cách không khi Du cho kỷ niệm nằm chờ vơ riềng rã vì ngại một lần quên tay dở đến? Có lẽ ngăn cách không khi trên ngăn ấy hiện vật hẳn rõ đôi câu mà âm hưởng như một tiếng than!

« Những tình cảm nơi học đường sáng lạn

Quên làm sao, tuy dĩ vãng xa xôi rồi?»

(Thơ Lâm Ngọc Sĩ)

Một thoáng cho nụ cười mở ra gương gạo, Du nhìn cô Hiền:

— Không có chi đâu! Du muốn xếp thế cho gọn thôi.

Cô Hiền đứng lên. Bước chân đưa cô đến gần Du hơn bên khung cửa sổ. Chút gì dịu dàng trầm ấm nơi từng nhát lược cô vờn nhẹ lên mái tóc Du hờ hững buông lơi. Mấy dải lụa rút từ trong chiếc giỏ cô mang theo biến thành đôi bướm hồng đậu trên bím tóc Du ngây thơ duyên dáng. Cô Hiền nheo mắt:

— Con gái xinh chưa này! Công chúa ấy chứ. Du xấu hổ dấu mặt vào lòng cô:

— Ừ... em thích thành bà tiên giống cô!

Cô cười nho nhỏ:

— Bà Tiên gì nào? Tiên Lọ lem ấy hở?

Du châu môi:

— Không! Bà Tiên hiền hậu, chuyên ban phép lành cho thế gian ấy chứ!... Cô là Tiên nhé! Cô mang đũa thần như... chiếc lược này này! Cô cho Du hết những gì Du ao ước nghe cô!

Ánh mắt cô Hiền bỗng chau xuống trong giọng điệu Du láu lỉnh, rộn ràng. Con chim tặc nguyên đã tạm quên mặc cảm khổ đau rồi đấy! Nhưng thời gian hạnh phúc này sẽ giữ được bao lâu?! Cô ôm lấy bờ vai đứa học trò nhỏ bé tội tình, giọng cô ngậm ngùi xa vắng:

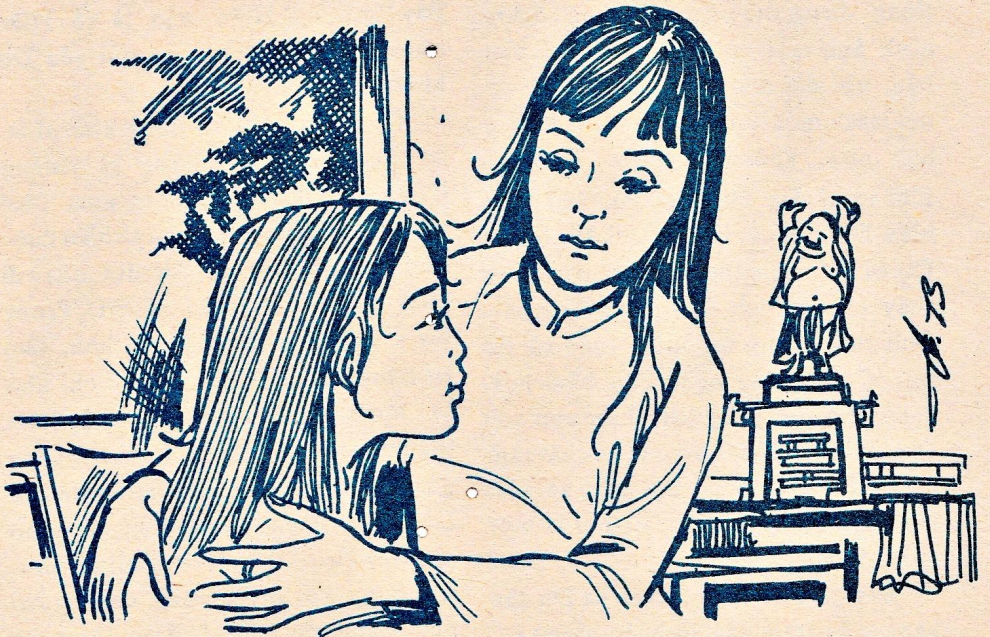
Có thể diễn tả như thế! Điều cô muốn nói với Du là mọi bất trắc trên đời đều có thể xảy đến cho ta, nhất là chuyện ly tan thì lại càng đến dễ dàng mà tình thương không làm sao níu được. Cô thương Du, cô lặp lại như thế thêm một lần. Cô ước muốn được gần Du ít nữa là đến ngày Du lớn, đủ sức chịu đựng, đủ sức phấn đấu để đi một mình trên quãng đời còn lại lao đao. Nhưng... đôi lúc, hoàn cảnh ta không đơn thuần như lòng ta nghĩ, Du ạ!

Hy vọng mong manh cuối cùng rụng xuống để trở lại viễn ảnh chán ngán mịt mù. Bích Du thờ thần:

— Thế ra... cô nói thật? Thế ra... cô cũng bỏ em, như tuổi xanh, như bạn bè, như tất cả mọi người đã rời xa em mà không có chút chi vương bận?...

Cô Hiền lắc đầu. Bàn tay cô ve vuốt trên mái tóc Du như dịu dàng, như tha thiết hơn:

— Không! Cô không bỏ Du, và cũng không ai bỏ Du cả. Du đừng day dọa mình, đừng mãi thui thủi sống xa cách trong lúc những người chung quanh vẫn sẵn sàng ấp ủ, chở che mình trong vòng tay nồng ấm thương yêu. Ngày mai, ngày kia cô đi, vì cô phải theo gia đình, vì hoàn cảnh cô không cho phép cô tiếp tục

gần Du nữa. Nhưng cô mong rằng những cố gắng, những tin tưởng của cô về Du vẫn còn đó. Điều tàn ác

— Ừ, cô là bà Tiên! Cô cho Du tất cả những gì Du thích và cô có. Nhưng Du không nghe lời bà Tiên gì cả: Du phải thôi buồn đi, vui mà học trong những khi cô không có mặt. Một mai, cô không còn dịp để dạy dỗ Du được nữa..

Như một phiến băng nào đó tan ra và úp chụp xuống toàn thân buốt giá Du xoay người mở to mắt nhìn cô:

— Cô... cô nói gì vậy? Sao...

Cô Hiền cười bối rối:

— Ừ thì cô là Tiên, cô phải bay về trời chứ! Ở mãi với Du rồi thành «người» mất à?

— Không! cô dối Du! Du thấy chiều nay cô lạ lắm. Cô không thương Du! Cô...

Ngôn ngữ lấp vấp, thoát ra ở đầu môi rồi nghẹn lại. Du tưởng chừng mình đã gục vào lòng cô Hiền, khóc thật to trong linh cảm ly tan vừa oà vỡ. Và... cô Hiền sẽ vuốt nhẹ lên mở tóc măng ơ, thật ngọt ngào mà cũng thật chắc chắn vỗ về rằng. Du chỉ nghĩ quẩn, cô sẽ ở mãi bên Du, nối tiếp thời khắc êm ả như tự ngày đầu. Nhưng... Du vẫn ngồi đó! Bờ mắt khô cứng, ráo hoảnh. Trong im vắng ngọt ngào, thật lâu mới có tiếng thở dài nhẹ nhàng của cô Hiền.

— Giờ phút này, nếu cô nói rằng cô thương Du hơn cả những đứa

học trò từ xưa đến nay cô đã dạy, thương Du như đứa em út bé bỏng thiết thời, thì... chắc là Du cũng không tin. Nhưng đành vậy! Cô chỉ nhất là làm cho tha nhân thất vọng, Du từng nói với cô nhiều lần như thế, Du nhớ không? Bây giờ... thôi! cô sẽ đi, nhưng không phải ngay lúc này. Hôm nay không học, Du nhé! Và cô sẽ hát cho Du nghe những bài Du vẫn thích. Để mai này...

Cô Hiền bỏ dở câu nói và cô nhìn sâu vào đôi mắt Du đắm đắm hướng ra khung cửa sổ. Một chút sáng hồng chiếu thành từng vệt sáng yếu ớt mệt mỏi trên những tầng cây. Trong lao xao của trời chiều, trong im vắng của gian phòng hẹp, tiếng cô Hiền cất lên, cao vút: ...«Khi nắng nhẹ vương trên lưng đồi... xa vắng miền quê bao năm rồi... về gặp em ngày thơ duyên dáng... Hôm xưa...»

Bích Du,

Được thư đầu tiên sau ngày cô đi đến hơn 3 tháng, có lẽ Bích Du đang hờn cô vô cùng, đúng không? Nhưng... ước mong Du sẽ không hờn cô đến nỗi không thèm đọc thư, để ít nhất cô Hiền còn có dịp «nói» với Du thêm một lần, như bao ngày xưa cô từng nói và Du từng nghe vậy.

Điều đầu tiên cô muốn hỏi là: Bích Du dạo này ra sao? Du vẫn khỏe chứ? Và vẫn học đều chứ?

Bỗng đứng mà cô hình dung được hình ảnh một cô bé với đôi má bầu bệu, với đôi mắt ướt nước và giọng nói trách móc buồn phiền: «Du không học nữa, không học với ai nữa! Không ai dạy Du bằng cô, không ai hiểu Du hơn cô. Cô đi rồi là Du mất!» Du ơi! Và cô cũng bỗng ao ước được thấy cô bé Bích Du trong lúc này. Ánh mắt sáng, nụ cười rạng rỡ tin yêu. Cô bé đang ngồi bên bàn học, đang thỏ thẻ từng lời chim non với cô giáo mới. Mơ ước của cô thật tầm thường và cũng có thể thật xa xôi, Du nhỉ? Nhưng dầu sao cũng là một mơ ước thật.

Bây giờ, cô đang ở cách xa Du đến hàng mấy trăm cây số ngàn, đang hít thở bầu không khí bình thường, đang làm một công việc bình thường là viết. Trong khi... cuộc sống của nó đã không còn bình thường nữa Du ạ!

Du đang ngạc nhiên đó phải không? Bây giờ cô đề nghị thế này nhé! Học trò của cô thử đoán xem cô hiện sống ở đâu nào? Bức thư có không đề địa danh, tại chuyển tay là cô muốn đưa Du từ bờ ngổ này đến «khám phá» khác, như là quà phương xa của cô cho Du ấy mà!... Nhưng thôi nhé! Cô sẽ nói rõ đây để Du khỏi phải sốt ruột rồi trách «Cô giáo kỳ ghê là...!»

Bích Du ạ! Cô Hiền hiện đang sống tại Đà Nẵng, vùng đất cách xa quê hương thân yêu của cô gần 200 cây số. Quảng đường thật ra thì không dài, phải không Du? Và Quảng Trị hay Đà Nẵng thì cũng nằm vào miền Trung và trong giải đất Việt Nam bao la này. Ấy thế mà, chỉ bằng ấy khoảng cách, bằng ấy thời gian ngan ngúi đường chim bay, cô đã phải vượt qua với những mất mát oan khổ và những thay đổi to lớn trong cuộc đời.

Cô nghĩ rằng: đứng trước cô lúc này nếu thờ ơ Bích Du của cô chắc cũng không nhận ra một cô Hiền ngày nào. Vì cô vẫn còn nhớ lời Du nói xưa: «Ở một điểm xa tít mù, Du vẫn nhận ra cô nhờ mái tóc tha thướt, Du yêu mái tóc của cô lạ.

Bây giờ cô Hiền vẫn là cô Hiền nhưng cái đặc điểm gần gũi của Du không còn nữa.

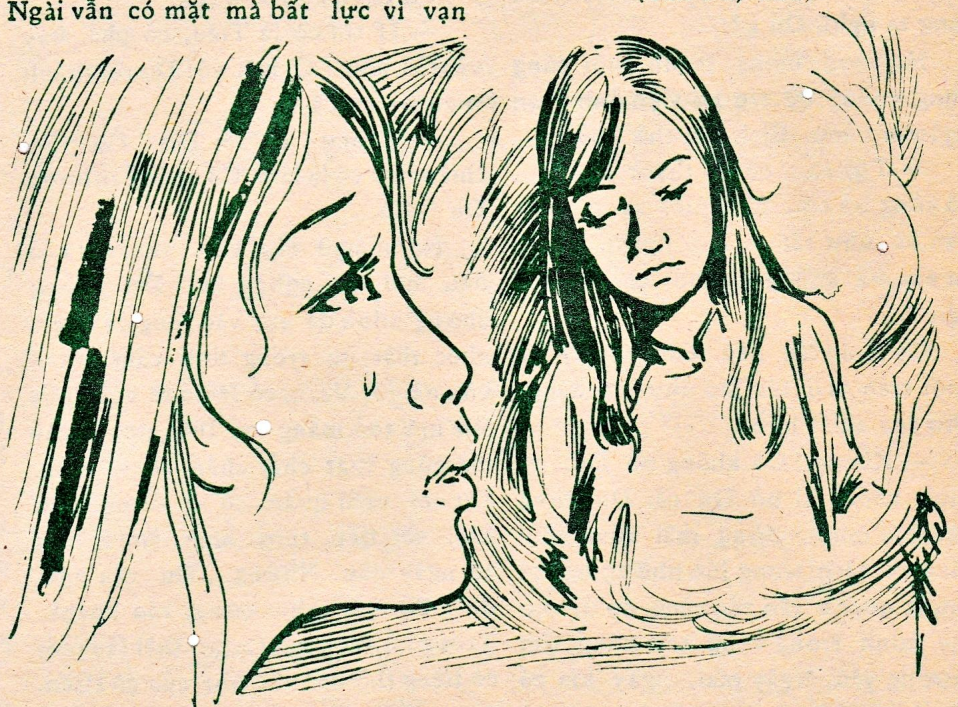
Có lẽ trong cơn cùng khổ nhất, sự tin tưởng về những gì thiêng liêng bỗng mạnh hơn bao giờ, phải không Du? Thế nên ngày chiến cuộc bùng nổ, gia đình cô dạt diu nhau đi giữa biển lửa và biển người. Trong bước chân chông chênh vô hồn, tâm tư bàng hoàng tê dại, cô bé chỉ nhớ là mình đã nguyện cầu thật tâm thành, thật chí thiết. Cô bằng lòng gánh chịu hết mọi bất hạnh để đổi lại sự an lành trong hôm nay cho những người thân yêu... Hình như, trong cơn tuyệt vọng con người phải bám vào chút đức tin để có can đảm mà phấn đấu. Và thế nên song song với lời nguyện, cô cắt hẳn đi mái tóc dài Du ạ! Dù rằng việc làm của cô thật là tiêu cực dù rằng Thượng Đế thì có cần chi «lễ vật» trao đổi. Nhưng cô cứ tin rằng hy sinh một chút đó gọi là hiện vật quý giá nhất mà bản thân còn sót lại sẽ khiến lời nguyện của cô bay cao, bay cao..

Nhưng... đọc đến đây Du đoán nổi sự việc không? Thông thường, không có gì êm xuôi, tốt đẹp sao mỗi chữ «nhưng» quái ác Du nhỉ?... Nhưng Thượng Đế đi vắng! Hoặc Ngài vẫn có mặt mà bất lực vì vạn

lời thỏ than khàn nguyện của cô và những kẻ như cô vẫn không át nổi tiếng gầm thét của bom đạn, đôi tay Ngài bao la nhưng không cứu đỡ nổi nghiệp chướng dằng dặc của con người. Thế nên... Du ạ! Cô Hiền vẫn còn đây, thề chắc an lành mà lòng thì tê dại đi bởi hai cái tang oan khổ mẹ và đứa em gái của cô nằm xuống bên lề cuộc chạy loạn, xác thân vui dập vội vã bởi những người thân yêu còn phải nối tiếp quãng đường nguy khốn lao đao.

Kể ra đi tức tưởi không kịp hiểu tại sao mình phải chết, người sống còn mang nặng nỗi u uất là không biết quy tội tình trách nhiệm về ai? Những ngày sau đó cô tiếp tục đi, tiếp tục điu dạt cái gia đình chút chiu đã có một khoảng trống không sao đời lấp. Cô đâm oán cuộc đời, oán Thượng Đế, oán cùng cực cái chiến tranh tàn ác phi lý này. Ngày rời bỏ hết cảnh sống đang an lành, sung túc đề. Ra đi, cô còn nghĩ được rằng đó là một trong những thử thách to lớn mà cuộc đời bắt mình phải gánh chịu. Nhưng lúc này, cuộc thử thách nặng nề quá, sự mất mát oan uổng quá, cô nghe chừng hết mọi sức phấn đấu và tâm tư chỉ còn lại u uất, căm hờn.

(còn 1 kỳ nữa)

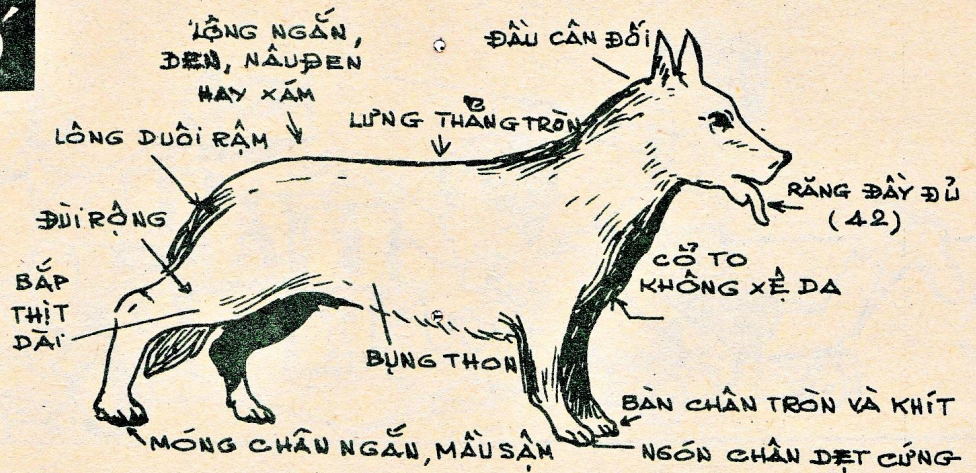
ĐUA CHÓ

HUY YÊN

○ Tại Anh quốc, phong trào đua chó ngày càng lên cao. Hơn 60 trường đã được thiết lập trên toàn quốc để cho họ hàng nhà «cầu» tranh tài trong bộ môn chạy đường trường và nước rút. Dân chúng cũng rất hâm mộ nên 2/3 dân số đua nhau theo dõi, lui tới và đánh cá đồ đen tại các sân vận động. Vì thế mà có những trường đua ngày nào cũng tổ chức từ ba đến bốn độ, số khán giả không lúc nào thừa thớt. Ngày «Great Derby» tổ chức vào tháng 6 được mệnh danh là ngày diễn kinh của các chú cầu, rất tưng bừng náo nhiệt, thường do quận công Edimbourg (E-dinh-bốc) phu quân của đương kim Nữ hoàng Elisabeth (Ê-li-gia-beth) chủ tọa. Không phải chỉ có các tay đồ đen giới bình dân... đến dự khán các cuộc đua này mà đủ thành phần trong xã hội Anh. Người ta nhận thấy các Nghị sĩ, Văn gia, chính trị gia cũng đến đây tham dự.

Sân diễn kinh của họ nhà «gâu» rất chóá, hào nhoáng, rộng rãi có khi còn hơn sân vận động của con nhà «hí» nhiều. Đại thể lối kiến trúc giống như bất cứ một trường đua ngựa nào, nhưng khán đài để xem «phi cầu» thì lại ghép kín. Khi mua vé vào cửa rồi, bạn có thể tự do lên khán đài chọn một cái bàn ngồi nhìn ra sân đua. Bàn được sắp so le nhau để mọi khán giả có thể quan sát được cuộc đua. Trong khi dự khán bạn có thể kêu một vài thứ để nhắm nháp và khán đài lại biến thành phòng ăn. Thật vừa tiện vừa lợi !..

Chung quanh sân là các quầy bán vé «cá chó» các tay đen đỏ chen chúc nhau mua vé để thử thời vận. Ngoài các vé ăn thua với chủ trường đua các tay cái còn tổ chức các cuộc cá độ ăn thua ngay tại chỗ. Nhóm người này tổ chức rất có hệ thống, họ mặc đồng phục để dễ nhận ra nhau, có các tín hiệu riêng để liên lạc với nhau về giá cả lên xuống của mỗi độ...

Một hồi kèn báo hiệu cuộc đua bắt đầu, mọi người hồi hộp nhón nháo để nhận xét các chú chó sắp sửa được đưa ra trình diễn.

Các «nài chó» đàn ông cũng như đàn bà đều mặc một áo choàng trắng, tay có một cái băng, màu áo chó. Mỗi người dắt theo một con chó mặc áo khi trên lưng có màu sắc khác nhau để hành chươg quanh khán đài để cho khán giả xem giờ chạy, đánh đập của các cầu để còn tính chuyện ăn thua, đen đỏ. Theo sau đoàn tuyển thủ này là một chú bé ăn mặc rất hách. Đầu đội ké-pi trắng, chân đi ủng đen, trong bộ đồ lớn trắng toát trông cứ như một vị sĩ quan hải quân ấy ! Tay phải cầm xẻng tay trái cầm ki. Hỏi ra mới biết đây là «vị» hậu cần của đoàn quân khuyến có nhiệm vụ làm vệ sinh. Nếu trong lúc diễn hành, có lực sĩ nào chột dạ thì «vị» này thì hành phạt sự ngay để tránh những trở ngại như trơn trượt cho vòng đua sắp tới !

Diễn hành xong, các «cầu lực sĩ» được nhốt vào trong cũi, chuẩn bị cuộc đua. Một tiếng rít như xé không, gian, một chú thỏ bằng điện trắng như bông lao đi vun vút chung quanh sân. Khi đã chắc thỏ điện chạy đều có thể làm mỗi như như cho các đấu thủ tranh tài được, người cầm cờ hiệu mới phát cờ, 6 chú chó được thả ra cùng một lúc để đuổi thỏ. Họ hàng nhà chó thấy thỏ giả cứ tưởng thật hi hục tranh nhau đuổi toát xì cầu. Tùy theo cuộc đua mấy vòng mà người ta cho thỏ chạy, chú chó nào cán mức trước thắng cuộc.

Thường có 3 giải : nhất, nhì, ba cho các chú về theo thứ tự. Những lực sĩ đoạt giải được chủ dẫn tới trình diện ban giám đốc cuộc đua và lãnh giải ngay tại chỗ. Lễ nhận giải thưởng chấm dứt thì cuộc đua thứ hai lại bắt đầu. Thật là hào hứng và sôi nổi khán giả reo hò, huýt sáo, vỗ tay ầm lên một góc trời !

Theo các nhà diu dắt chó đua cho biết, chọn được một con chó để cho ra sân thật vất vả và không kém gì ta lựa một con gà đá vậy.

Trước hết phải rất, nòi chó săn thuộc giống béc-dê của Đức và có một thân mình đúng như tiêu chuẩn mới mong đoạt giải được :

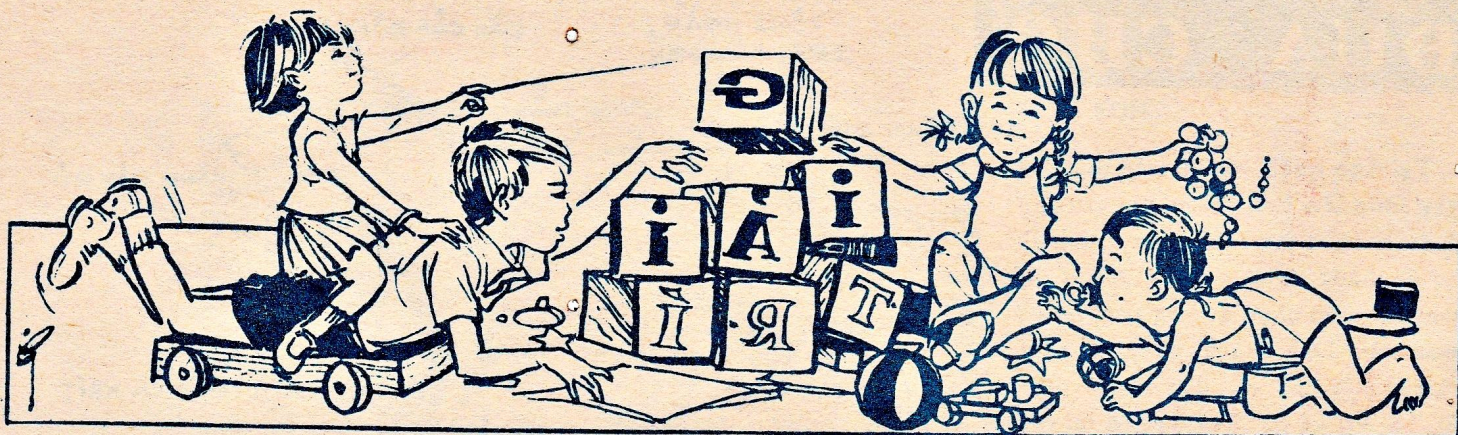
Mình chó đua phải dài hơn chiều cao từ 10-15% đầu tương đối cân xứng, răng đầy đủ 42 cái. Ngoài ra còn phải chú ý đến bắp đùi rộng, bắp thịt dài bàn chân tròn, móng sậm bụng thon... ấy là chưa kể đến màu lông. Rắc rối nhất là các món ăm thực cho lực sĩ cún, lồi thối lắm có lẽ chỉ có dân... Hồng mao mới chịu nổi.

Tuổi của lực sĩ gâu gâu để tranh giải đường trường là 24 tháng trở lên mới hy vọng đoạt cúp.

Vì dân chúng say mê môn đua chó nên nghề nuôi chó đua cũng rất phát triển, nhiều người làm giàu về nghề này.

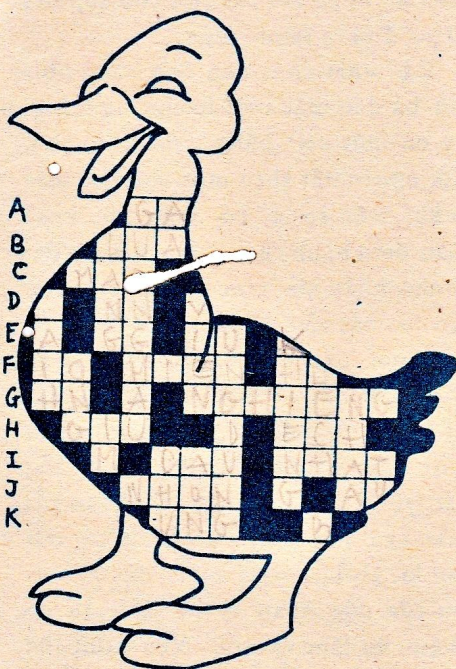
Không biết môn thể thao này có thích hợp với xứ mình không. Nếu có kẻ cũng vui !

HUY-YÊN

Ô CHỮ VỊT DẠO CHƠI

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

- NGANG :**
- A— Giống như loài chim nhưng không biết bay
 - B— Loại vải mỏng và trơn.
 - C— Lông loài thú
 - D— Làm ngơ — N bình phương — Dùng đầu ngón tay nắn tròn một cái gì.
 - E— A — Hai đầu gà — Vật mềm bị thấm hơi nước hóa ra... — Hát lên
 - F— Đùa nghịch — 1 vùng — HL
 - G— HN — A — Dốc về 1 phía.
 - H— Tên thật của nhà văn Khái Hưng (tên chót) — Dê — Cùng loài với cóc, nhái.
 - I— Em — Em trai của má — Lọt, lọt
 - J— Đầu mũi tên phải... — G — Ký hiệu hóa học của vàng
 - K— Trứng bị hư gọi là trứng... — Con của bò.
- D :**
- 1— Nhanh nhẹn, mau mắn
 - 2— Mờ — Loài côn trùng biết bay có nọc độc
 - 3— Con sói — Lặng yên
 - 4— Mẫu, Mực thước cho người khác bắt chước — N
 - 5— A bình phương — 1 — Em trai của cha
 - 6— Vườn — AON —
 - 7— Thái độ thư thái, nhàn tản.

- 8— Ca
- 9— Động tác mang một vật nặng do nhiều người làm.
- 10— Méo, không thẳng hàng—Mẫu tự thứ hai
- 11— Phai mờ dần đi
- 12— G — Nơi để cất đựng quần áo.

HOÀNG ĐẠI VINH

Vì số này có nhiều bài cần đăng nên một số mục thường xuyên phải tạm gác lại một kỳ. Xin cáo lỗi cùng độc giả thân mến

T.N.

Đố vui có thưởng

Một anh hề có một chiếc áo, mặt ngoài màu đỏ và mặt trong màu xanh. Anh dùng kéo cắt lấy ở ngực áo một mảnh có hình tam giác, anh dự tính sẽ lật ngược mảnh vải đó rồi khâu lại vào ngực áo, để áo anh sẽ thành một hình tam giác xanh trên nền đỏ ở ngực. Nhưng sau khi cắt xong anh thấy rằng mảnh vải tam giác lật ngược không sao che vừa với lỗ hổng. Điều này thật dễ hiểu, một tam giác lật ngược làm sao mà đặt chồng khít lên hình cũ của nó được. Bây giờ đã chót lỗ cắt rồi, chẳng lẽ lại khâu lại như cũ. Anh hề ngẫm nghĩ mảnh vải với lòng tiếc xót đã cắt mất cái áo ra mà không thực hiện được ý định.

Vậy bạn hãy giúp anh hề cách nào để anh ta vẫn ráp được cái tam giác ngược khít vô áo, cho áo anh ta có 2 màu xanh, đỏ đúng ý anh muốn!

Làm sao ráp khít?

TÀU THỦY CHẠY BẰNG HƠI NƯỚC BÌNH ELECTRONIC

Như đã hứa trong những số báo trước, hôm nay Bình Electronic xin xin chỉ dẫn các em trong gia đình Thiếu Nhi làm một trò chơi tàu thủy chạy bằng hơi nước. Các em có biết không, luôn tiện đây anh cũng nhắc lại cho các em biết công dụng của hơi nước. Hơi nước có một sức đẩy mạnh dữ dội người tìm ra sức đẩy này là ông Đờ-ni-pa-panh (Denis Papin) một kỹ sư người Pháp. Hơi nước đã được ứng dụng trong kỹ nghệ như chạy tàu hỏa (xe lửa) nhà máy đèn chợ quán v.v...

Bây giờ các em thử áp dụng hơi nước vào trò chơi coi xem sao.

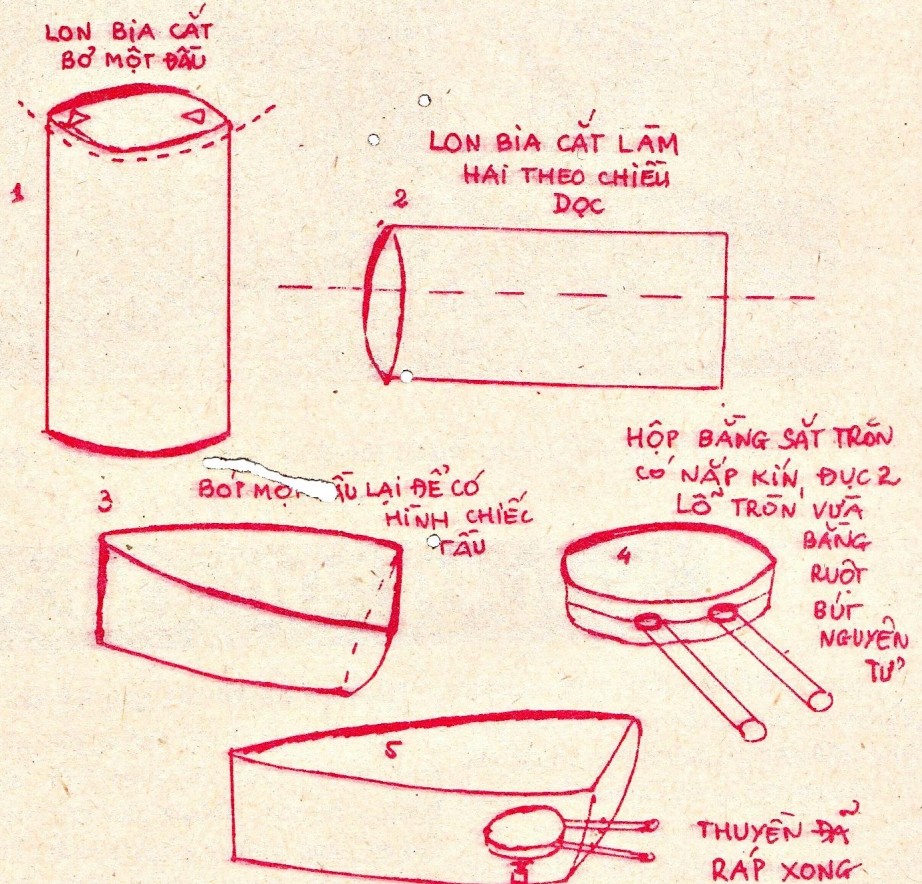
Trước hết muốn làm tàu thủy chạy bằng hơi nước các em phải làm một cái tàu trước đã. Muốn có một cái tàu thật giản dị và mau chóng các em đi kiếm một cái lon bia loại hộp nhôm cho nó nhẹ, các em sẽ cắt theo hình vẽ và làm theo thứ tự một, hai, ba như sơ đồ. Sau đó các em đi kiếm một cái hộp gi bằng sắt tròn lớn hơn đồng bạc hai chục, đường kính độ khoảng hai hay hai centimeters rưỡi gì đó dày độ 5 ly hay hơn một tý cũng được. Bây giờ các em đi kiếm một cái ruột bút nguyên tử loại bằng đồng dừng lấy bằng nhựa không hàn được. Sau khi đã có đầy đủ

dụng cụ nguyên liệu các em sẽ thực hiện theo như sơ đồ chỉ dẫn.

Sau khi đã hoàn thành những công việc trên các em khéo tay đục hai lỗ tròn sau tàu làm sao cho vừa hai cái ống các em vừa làm vào cái hộp sắt tròn theo như hình vẽ số 6.

Thế là các em đã có một chiếc tàu thủy giản dị. Đây anh Bình chỉ dẫn một cách lược đồ còn mỹ thuật

là ở các em. Bây giờ các em chỉ việc đổ nước vào hai ống ruột bút bút chì nguyên tử và thắp một ngọn đèn cây ở dưới hộp sắt tròn để đun sôi nước, các em đem thả là tàu sẽ chạy phăng phăng ngay kèm theo những tiếng nổ bộp bộp rất vui tai. Các em có thể tự biến chế bánh lái theo sáng kiến của mình chúc các em thành công.

Trả lời cô Xuyên Còm Hồ Biểu Chánh — Gia Định.

Radio Rising bị hư chỗ đề pile. Nguyên nhân tại đề pile chảy nước a-xít ra không chịu lau cho chạy, nên bị sét ra không sửa được phải thay mới.

Ông Trương văn An — Đà Nẵng.

Tủ lạnh bị cháy bộ phận Compressor. Nguyên nhân có thể tại điện không đều. Muốn sửa phải cưa ra rồi quấn lại, sau đó mới nạp gaz vào. Gaz đề nạp vào tủ lạnh ông có thể mua gaz số 12 giá đầu khoảng 800đ. 1 ký lô gì đó. Chúc ông thành

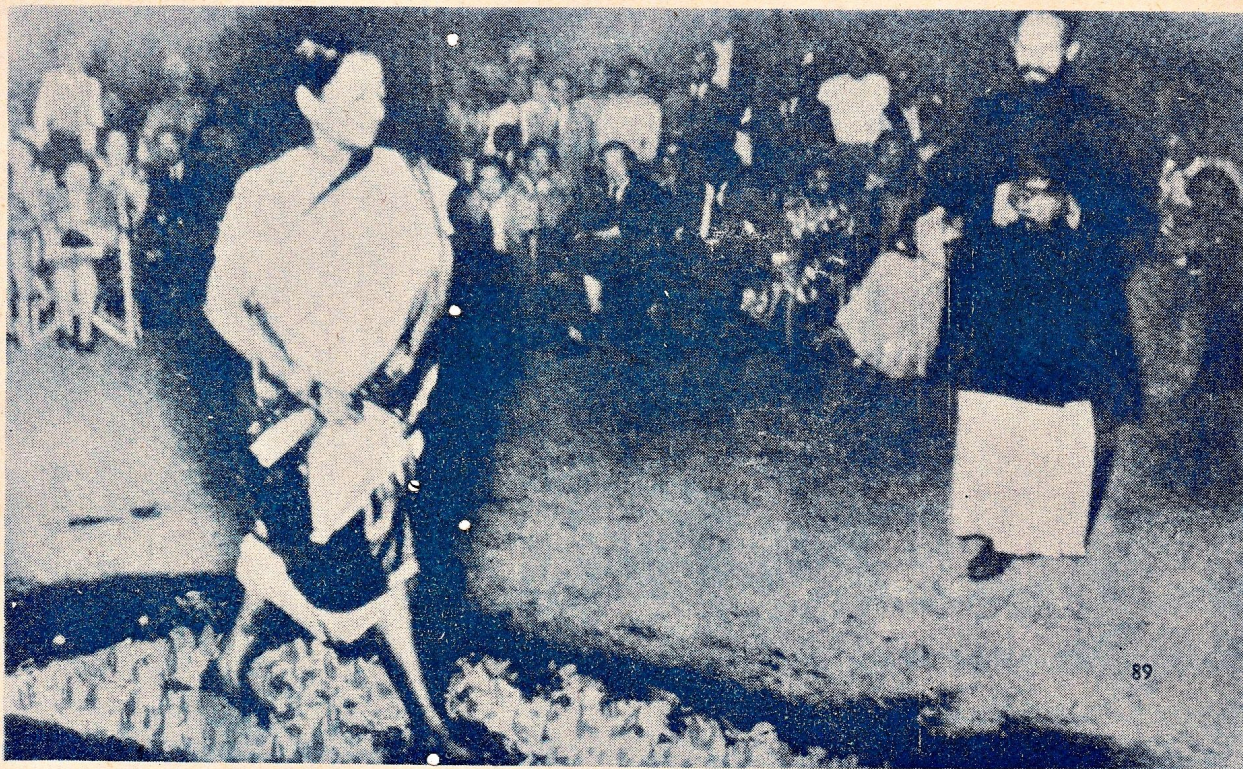
công.

Em Thiếu Quân — Đà Lạt.

Ti vi ở Đà Lạt muốn bắt đài Sài Gòn khó lắm vì bị ngăn cách đồi núi nhiều. Có thể gán ăng ten nhiều nhánh vào thì bắt hình mờ mờ được nhưng coi có vẻ mệt mắt lắm. Chả có cách nào làm hình rõ như ở Saigon được em ạ.

Em Hương Xa Ban. M. TH. TH. TH.

Ampli Sansui kiểu 3000 A công suất được bao nhiêu watt, có tốt không, giá độ bao nhiêu? Em chớ dùng loại máy này vì nó dở lắm, hay làm hư loa công suất của nó đầu khoảng trên một trăm watt gì đó.

Một nữ ảo thuật gia bước tới đây, lửa dạt ra tới đó như tránh lối cho nàng đi.
Oai đến thế là cùng

NGƯỜI ĐI TRÊN LỬA

Chắc bạn đã có dịp xem những gánh xiếc biểu diễn các pha đu bay nghệt thở, hoặc các nhà ảo thuật thi thố những trò ly kỳ hấp dẫn, như hóa chiếc khăn ra một bông hoa tươi thắm hay một chú chim bay nhón nhơ trước mặt khán giả.

Và có thể bạn cũng đã được chứng kiến những màn trình diễn vô cùng rùng rợn và lý thú, trong đó một ảo thuật gia đã rau rầu ngón một hơi hàng chục lưỡi lam sắc bén rồi tráng miệng bằng một lưỡi gươm dài lút cán mà vẫn sống nhăn !

Nhưng có lẽ bạn chưa bao giờ có dịp tham dự hay nhìn tận mắt cảnh một người đàn bà mảnh khảnh ung dung tản bộ trên một thảm than hồng dài hàng chục mét, hay cảnh một người đàn ông mình trần trụi đứng trước mặt được vẽ rằn ri trông như quỷ sứ, đang say sưa nuốt những ngọn lửa đỏ rực mà vẫn sống phây phây không thiệt hại mảy may !

Những ảo thuật gia kỳ tài

Ấy là chưa kể tới những pha nhai than hồng ròn tan như bạn sục bánh... mà vậy, những pha nuốt lưu huỳnh đang phừng phừng cháy, hay tu ừng ực từng ngụm lớn nhựa thông đang sôi sùng sục, hay những mảnh ve chai biến thành chất lỏng dưới một độ nóng kinh khủng.

Đó là các pha biểu diễn của những người đã dày công tập luyện cho lửa trở nên thuần thục, không còn có thể hại họ được nữa. Những nhân vật này đã được người ta tặng cho biệt danh : « Người không hề bắt lửa » « Người hỏa lò » « Nhà ảo thuật ma quái » và đã được thiên hạ coi như những bậc phù thủy đại tài.

Tại Ba Lê, Ma-ri-Son-nê (Marie Sonnet) một nữ ảo thuật gia nổi tiếng, đã nằm dài trên một đồng lửa lớn, chân và đầu đặt lên hai cái ghế đầu trong suốt thời gian quay chín một miếng thịt lớn !

Những cảnh biểu diễn như thế này ngày nay đã trở nên hiếm có. Nhưng tại Anh Cát Lợi, dân chúng đã được hồi hộp theo dõi nàng An-ni Hân-tơ (Annie Hunter) dùng những ngón tay mềm mại kẹp chặt lấy cục than đang cháy đỏ rực mà vẫn không sao.

Bí mật

Sau đó, Hunter có hỏi một ký giả hiện diện trong buổi trình diễn : « Ông có muốn thử không ? »

Chẳng đợi cho viên ký giả trả lời nàng liền thò tay vào đồng lửa, nhóm lên một cục than khá lớn đang lóe ra những tia sáng chói lọi, đặt lên mái tóc bồng bênh của viên ký giả. Trong khi đó, viên ký giả không cảm thấy đau đớn chút nào, mà cũng chẳng bị xây sát gì hết !

Hunter nhấc cục than lên, rồi lại đặt xuống... Viên ký giả hí hửng đưa tay lên với ý định tự mình lấy cục than ra cho thiên hạ lé mắt chơi.

Nhưng kết quả mấy ngón tay của anh đã bị phỏng nặng.

Cái tai nạn nhẹ này đã nói lên được một điều gì bất thường, một cái gì đó đã làm cho lửa không hề bắt cháy.

Người ta bảo có một sức mạnh vô hình, có lẽ là sức mạnh của tâm linh đã che chở, không cho lửa lén phúng bén mảnh tới da thịt. Chính cái sức mạnh này đã ra lệnh và điều khiển ngọn lửa.

Đám rước kỳ lạ

Một Giáo Chủ xứ My-do(Mysore) Ấn Độ, đã có dịp chứng kiến một cuộc trình diễn đi trên lửa trong khu vườn thuộc lâu đài của nhà vua.

Nơi đây, một cái hố dài 4 mét, rộng 2 mét đã được đào sẵn. Người ta chất củi khô cho mặt hố ngang với mặt đất, và châm lửa đốt cho số củi này cháy rực lên thành than hồng dài từ 20 tới 25cm. Chẳng mấy chốc toàn hố đã trở nên một lò lửa vĩ đại đang ngùn ngụt bốc lên những hơi nóng giết người.

Nhà ảo thuật chủ tọa buổi lễ là một tín đồ Hồi giáo. Những người tham dự thuộc nhiều thành phần khác nhau : Các giáo dân Hồi Hồi, các người giúp việc tại lâu đài Hoàng gia và có cả một số người theo Thiên Chúa giáo.

Thình lình, vị Chủ tọa Hồi giáo lạng người ra đằng sau một nhân viên tòng sự tại lâu đài, nắm lấy vai người này đẩy về phía đống lửa.

Mới đầu, anh này vùng vẫy chống cự lại, vì sức mấy mà anh ta đi được trên lửa ! Anh còn nhủ thầm : «Đừng dõn với tử thần !» Nhưng rồi mặt anh tự nhiên ngời sáng và có vẻ tự tin. Anh bước lên thăm than hồng. Lạ thay, lửa đã không hề làm gì anh !

Trong khi những người đang chứng kiến gồm những giáo dân theo đạo Thiên Chúa, đạo Hồi Hồi, cũng như các tín đồ thuộc nhiều giáo phái khác đều lấy làm ngạc nhiên và thích thú lắm. Rồi chẳng ai bảo ai, họ nối đuôi nhau diễn hành trên lửa theo người đầu tiên.

Người ta ném thêm một số lớn

củi dừa khô vào lò. Ngọn lửa phừng phừng bốc lên dữ dội. Các nhạc sĩ của nhà vua đi trước cử nhạc dẫn đầu đám rước. Cổ nhiên họ phải mang theo các nhạc khí gồm kèn, trống và một số vật dụng tùy thuộc khác. Người ta nhận thấy ngọn lửa hoặc dạt ra hai bên, hoặc liếm vào các nhạc cụ cũng như các bạn nhạc bằng giấy mà không hề làm cho những thứ này cháy !

Tất cả đều có cảm tưởng là mình đang sống trong một hỏa lò nhưng lại không bị lửa nung nẫu.

Một ảo thuật gia khét tiếng tên là Ku-đa (Kuda) đề nghị với các nhà bác học người Anh Cát Lợi là hãy mang những máy móc khoa học cần thiết ra để theo dõi, kiểm soát buổi trình diễn trên lửa của ông tại Các-han-tân (Carshalton), Anh Quốc.

Bây tẩn củi khô đã được đốt cháy thành than hồng đỏ rực trong một cái hồ dài nhiều thước tây. Kuda, chân tay đều đề trần, đi đi, lại lại nhiều lần trên than lửa. Kết quả ông ta vẫn tỉnh bơ thi lễ với khán giả

Tướng bở, hai người Anh xắn

tới theo gót Kuda. Nhưng lập tức, cả hai đều bị lửa đốt đau đớn.

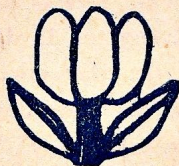
Nhà Bác học Pan-nen (Pannel) đã tham dự và theo dõi từ đầu đến cuối vụ này. Ông ta đã xem xét kỹ lưỡng hai bàn chân của Kuda trước và sau khi đi trên lửa, và thấy nhiệt độ ở hai bàn chân vẫn bình thường không có một dấu vết gì khả nghi cả.

Chính vì thế mà đã không có biết bao nhiêu giả thuyết được nêu lên để cắt nghĩa cái hiện tượng không bắt lửa kỳ quái này. Người ta nhận thấy hình như hiện tượng này chỉ xảy ra trong xã hội con người, chứ không hề thấy xảy ra trong thế giới loài vật.

Hình như đã có một hành động bí ẩn nào đó tạo nên một sức mạnh vô hình và cái sức mạnh vô hình này có khả năng điều khiển nổi được ngọn lửa. Đây lại là một vấn đề siêu hình rất hóc búa từng gây nên những cuộc tranh luận sôi nổi giữa các nhà chuyên nghiên cứu những bí ẩn của trời đất và của xã hội loài người nữa.

VĂN TRUNG

(Viết theo Tout Savoir)

Một con quỷ sứ hiện hình múa một điệu vũ của âm ty ?

không, đây là một vua nuốt lửa đang biểu diễn màn ngón lưu huỳnh nghệ thuật !

MỘT TUẦN LÊ Ở TÒA SOẠN

Đề vui buồn với bạn đọc

NHẬT TIẾN

(tiếp theo)

Bối không chán sao được, khi ở một trường trước bán được 78 số, nay sụt xuống còn 2 số, ở một trường khác đang bán 42 số nay còn 4 số, và đặc biệt ở một trường lớn khác, sĩ số học sinh trên 10.000 mà liên 3 kỳ báo (73,74,75+76) mỗi kỳ gửi 150 số, đều không bán được lấy một số nào! Điều này khiến tôi trăn trở nghĩ đến các em ở xa. Một tờ TN về đến tỉnh đã lên giá tới 60đ (vì thêm tiền cước phí), có chỗ, nhiều em đã phải mua tới giá 70đ. Ấy vậy mà nhiều khi chậm chân, báo còn hết không có để mua nữa. Trước hiện tượng ấy, nhiều em viết thư về thắc mắc không tin là tờ báo đang ở đã suy sụp. Nhưng các em đã không biết rằng dù ở tỉnh xa, báo có chạy, nhà phát hành cũng chỉ gởi ra một số giới hạn (để khỏi còn báo ế trả lại đỡ tốn tiền cước phí chuyên chở). Nhà phát hành có thể tăng số lượng báo gửi đi xa, nhưng với điều kiện là các sạp báo ở tỉnh phải viết thư com-măng, hoặc chính độc giả ở tỉnh nhờ sạp báo com-măng hộ. Nhưng không có ai làm như thế cả. Tâm lý chung là «có thì mua, hết thì thôi». Ai cũng nghĩ mình chỉ là thiểu số, rắc rối chi cho thêm phiền. Tình trạng ấy cứ thế kéo dài và hậu quả là ở tỉnh báo có thể thiếu, nhưng ở tòa soạn báo cũ trả về tôi gần 3 phần tư!

Bao nhiêu biện pháp cứu gỡ cho tờ báo đều đã được tòa soạn đem lên bàn mổ xẻ và cho thực hiện. Phương châm thực tế của luật thương mại là «hãy đem sản phẩm đến tận tay khách hàng» cũng đã được tòa soạn triệt để thi hành.

Quý vị Hiệu Trưởng, Quý vị Tổng Giám Thị, Quý vị Giáo Chức cũng đã mở rộng cửa để cho T.N. tự do tràn ngập. Vấn đề cuối cùng chỉ còn là sự lựa chọn của người đọc. Nhưng

độc giả phần đông vẫn còn thích chú Thoòng hơn. Hiện tượng chú Thoòng giảm xuống thì đa số lại đổ xô đi mua các loại truyện tranh can lại của ngoại quốc với bản dịch khác xa nguyên tác ở chỗ ngôn ngữ đối thoại nhảm nhí hơn, thô tục hơn, và đó là tội lỗi của độc giả. T.N. như liều thuốc đắng. Truyện nhảm nhí như viên kẹo ngọt. Thuốc đắng dù có bọc đường cũng không thể bằng kẹo ngọt nếu không có sự tiếp tay của các phụ huynh.

Hắn nhiên nội dung của T.N. còn nhiều khiếm khuyết, nhưng anh chị em trong tòa soạn đề cố gắng thường xuyên đề nghị chủ trương đã vạch sẵn. Tờ báo bớt khô khan hơn rất nhiều so với những số đầu tiên. Và nó vẫn còn đang nỗ lực hơn nữa. Nỗ lực trong buồn chán và suy sụp tinh thần. Tôi có thể phát khóc được khi nghe Bác Văn Việt than lên:

— Tôi cố gắng hết mức rồi mà không giúp được gì hơn, thật đã muốn bỏ cuộc.

Trong hai tháng lần xả vào với Thiếu Nhi, bác sụt gần 4 kí. Cuối cùng, kết quả là sự ngao ngán bất lực. Chúng tôi đã dựa vào bác để lấy niềm tin. Bây giờ, chính chúng tôi lại phải tiếp sức cho niềm tin của Bác. Nực cười thay. Tôi đã cố trấn tĩnh để cười to làm yên lòng bác:

— Còn nước còn tát, Lo gì mà lo. Hơn nữa Bác chủ nhiệm bao giờ cũng thiết tha tới nhu cầu sách báo của tuổi thơ. Nhờ bác, mình còn có thể cự quây thêm một thời gian nữa. Ta sẽ vùng lên một lần cuối.

Và chúng tôi đang sửa soạn đề vùng lên một lần cuối cùng. Chúng tôi sẽ tổ chức một thuyết trình đoàn tình nguyện đi khắp các trường để kêu gào về vấn đề «sách báo cho thiếu

nhi». Chúng tôi sẽ trực diện kêu gọi sự thức tỉnh của chính các em trước cơn xâm lăng nguy ngập của các sách báo nhảm nhí. Bạn bè ta, anh em ta, các bạn đồng lứa tuổi quanh ta đang bị đầu độc tinh thần bằng đủ loại văn nghệ phẩm.

Các truyện tranh với ngôn ngữ đối thoại nhảm nhí. Các Feuilleton nội dung thiếu lành mạnh rải rác trên các báo hàng ngày. Các phim Tàu tràn ngập coi mạng người bằng một giá rẻ mạt, coi nhân phẩm không bằng một con sâu, cái kiến, và trước mắt khán giả những pha giết người, phanh bụng, moi tim, bay đầu, đập phổi đã được khai thác tận tình. Thế hệ thiếu nhi này lớn lên trong môi trường văn đục ấy. Tâm hồn trong sáng của các em hẳn nhiên như một tờ giấy trắng bị hoen ố bởi biết bao nghịch cảnh diễn ra thường xuyên, hàng ngày. Đó là một mối nguy cơ, không ồn ào, không cụ thể, không có hậu quả trước mắt, nhưng sẽ gieo nguy hại lớn lao cho xã hội ngày mai. Trước chúng tôi, đã có nhiều tiếng chuông nhắc nhở giống lên mạnh mẽ. Chúng tôi sẽ tiếp tục làm công việc ấy, trước khi tiêu hết khả năng, vốn liếng của mình sau gần 2 năm trời hoạt động bằng tim óc, thì giờ và cả tiền bạc.

Trước đóng bài ngồn ngang và những lá thư chứa bao tâm tình thương mến của độc giả trên toàn quốc, tôi chợt nghĩ đến ngày mai và những mơ ước của các bác, các cô chú trong tòa soạn đã dành cho tuổi thơ.

Rồi ngày mai sẽ ra sao với đã suy sụp này. Tôi không thể trả lời.

Thứ ba 27-2-1978.

Nhà in điện thoại lại, báo tin cho tòa soạn đến chỗ bìa báo. Ông Giám Đốc cười vang trong ống nói :

— Các anh nóng nảy quá. Bìa đâu có hư. Lại coi thì biết.

Tôi mừng hóm, xách xe chạy bỏ xuống nhà in. À, thì ra vì yêu mến Thiếu Nhi nên nhà in đã cho sửa chữa kịp thời. Hai cái máy tự động được sử dụng suốt đêm để cho in thêm một màu nữa. Màu vàng. Các khuôn mặt trong hình như tươi thêm. Hai vành khăn của Hai Bà Trưng không còn màu nâu bạc nhợt như trước. Vẻ mặt của Hai Bà trong hình mất đi vẻ tím ngắt u sầu. Thế là loạt bia kỳ này đã chạy tới 5 khuôn, cũng như loạt bia số Xuân cũng phải chạy tới 5 lần (thêm 1 màu đỏ tía để cứu vãn cái nền của số Tết).

Xin cảm ơn ông Giám Đốc. Xin cảm ơn anh em ấn công. Ít ra trong thời buổi khó khăn này, vẫn còn nhiều tấn lòng yêu mến Thiếu Nhi và không vụ lợi. Bia báo bị trễ mất hơn một ngày, nhưng các bộ phận khác sẽ làm thêm giờ. Anh ấn công in Hộp Thư ở mặt trong lại hội với cái máy in cũ kỹ mãi tới gần giờ giới nghiêm mới xách xe đạp ra về. Đường vắng hoe chẳng biết anh có kịp về hỏi thăm con cái trước khi chúng nó lên giường đi ngủ. Trong gần hai năm làm việc ở tòa soạn, tất cả mọi người, mọi bộ phận đều có một niềm tự hào. Đó là báo không bao giờ bị ra trễ. Kỷ lục âm thầm ấy đã phải trả giá bằng biết bao cố gắng, tận tụy không tên tuổi. Âm thầm như vành bánh xe đạp của người ấn công trở về trên đường vắng.

(còn nữa)

CUỘC THI SÁNG TÁC THƠ

Số thứ tự nhận được 252

THƯỞ KỶ NIỆM

Thư con đi học mẹ đưa.
Bằng xuồng ba lá sáng trưa hàng ngày
Lướt theo con rạch hàng cây
Qua ngàn sắc lá thấy mây đẹp trời
Trường con đẹp lắm mẹ ơi
Bờ hàng sắc tím mong tôi trở màu
Trưa về mẹ đón tôi về đầu
Cho con quả chợ một bầu tình thương
Mẹ cho sợi tóc thơm hương
Hương tình mẫu tử còn vương suốt đời

Mẹ thường dạy nghĩa làm người
Ơ sao cho trọn đạo trời nhè con
Mẹ nuôi từ thuở chon von
Công lao sao xiết bằng non cho đầy
Tảo tần buồn bán qua ngày
Nuôi con bằng dạ cứu gầy chẳng sao
Ơn cha nghĩa mẹ bằng cao
Tình này con nguyện cù lao báo đền
Lòng người con hiểu chẳng quên
Ơn vay nghĩa trả đạo hiền còn mang.
(Trong tóc trắng lòng mẹ)
Thy Hà

Số thứ tự nhận được 258

NHƯ NƯỚC TRONG NGUỒN

Mười mấy năm mẹ nuôi con ăn học
Gót chân mài mòn đá sỏi đường quê
Ngày tần tảo gió sương pha nhuộm tóc
Áo bạc màu tay nhuộm nắng buổi trưa.
Ngày tháng hạ những đồng khô cỏ cháy
Mẹ đan gầu múc nước tận ao sâu

Tươi luống rau con kịp thời đúng lứa
Góp nhặt từng đồng lo chuyện ngày sau.

Từng buổi cánh đồng mùa trơ gốc gĩa
Mẹ một mình với nón rách tả tơi
Kiên nhẫn góp lần bông lúa đơm
Áo vải thô ướt đầm những mồ hôi.

Những mùa gặt tháng ba tháng tám
Mùa đồng nai nắng lửa mưa đầu
Mẹ băng qua từng đồng sâu đồng cạn
Quên thân mình lo no ấm cho con.

Những ngày tháng mười mưa dầm
nước lũ

Mẹ một mình lặn lội ao xa
Xúc từng mớ chà, rình đem đôi gạo
Về mẹ con sống đỡ với ngày qua.

Bây giờ lớn lên mẹ ngày già yếu
Con làm gì cho mẹ được vui đây.
Mẹ con phải những đêm dài suy nghĩ
Tóc mẹ bạc phơ tay đã yếu vai gầy.

Xuân Dung

Số thứ tự nhận được 264

TỔ ẤM CỦA NGÀY ĐÃ QUA

Trường em tường gạch mái tranh,
Chúng em chạy nhảy chung quanh cạnh trường.

Trường em chứa đựng tình thương,
Là nơi tổ ấm vẫn vương bao tình.

LƯƠNG VĂN HÒA

Số thứ tự nhận được 272

BUỔI HỌC ĐẦU ĐỜI

Sáng nay theo mẹ đến trường
Ngập ngừng vào chốn học đường cùng ai

Mở đầu một bước tương lai
Những mong xây dựng ngày mai huy hoàng

Tới trường bé bồng bàng hoàng
Người đầu nhiều thế, toàn là học sinh

Thấy người bé lại khiếp kinh
Khép nép bên mẹ thấy mình hơi run

Tới sân bé thấy ngại ngần
Bé lo, bé sợ như khủng như điên

Gặp cô bé thấy hơi yên
Vì cô nhìn bé trông hiền lắm cơ

Lát sau hết lễ chào cờ
Bé vào trong lớp mộng mơ đủ điều

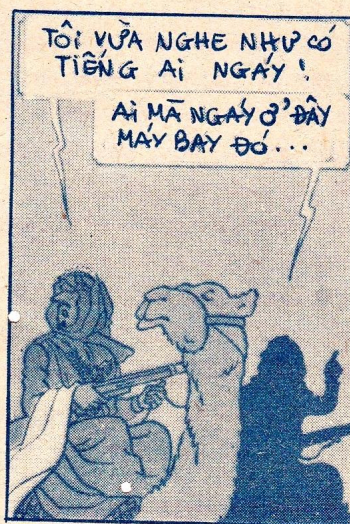
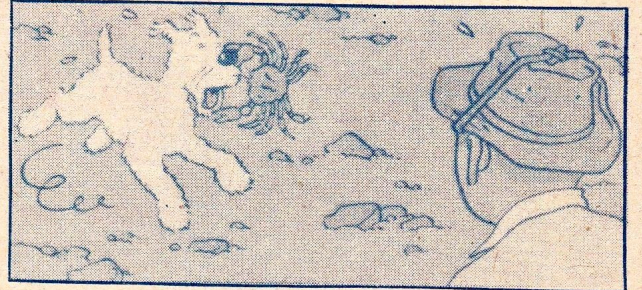
Sau này bé học thật nhiều
Học cao như thế con điều lên mây.

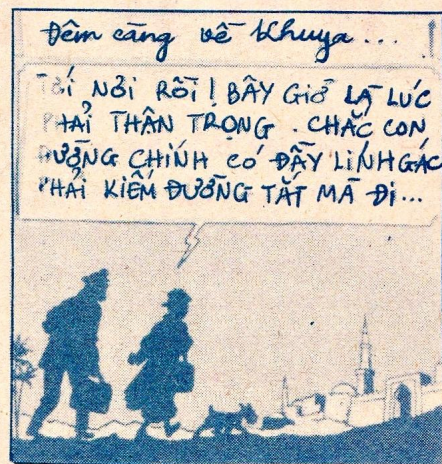
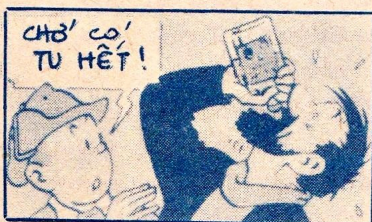
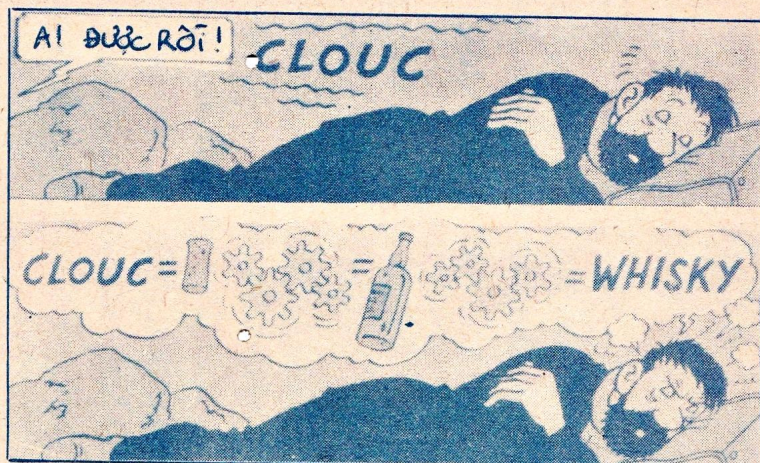
PHI THƯA

ĐẶC VỤ THAN ĐÀ

Nguyên tác : HERGÉ

Chuyển ngữ : THU AN

VƯỜN HỒNG

ĐỖ PHƯƠNG KHANH phụ trách

Thư của em H.L. Saigon

... Tuy là độc giả mới, em tin rằng chị cũng chẳng nỡ bỏ rơi em. Sự hoang mang này theo em suốt bao nhiêu ngày rồi. Mà em không thể hỏi những người thân của em được chị ạ. Hỏi họ thì cũng thế mà thôi, quanh quẩn chỉ một luận điệu: « Ôi! Lấy được chồng «xôm» thế là nhất rồi, lại còn bày đặt ». Theo ý gia đình em thì chàng «xôm» thật đấy. Ba má chàng là nhà buôn lớn, chàng thì đã tốt nghiệp Chính Trị Kinh Doanh, tương lai em sẽ được bảo đảm. Sau khi cưới, em có thể tiếp tục học (em quên nói là em sắp thi Tú tập chị ạ) dù em muốn học tới Bác sĩ thì gia đình chàng cũng chiều em. Nhưng mà, khi quá chị ơi! Em thắc mắc! Thế mới khổ chứ. Tại thế này nhé. Em cứ thường nghe mọi người tán tụng gia đình em là hạnh phúc, gia đình cô em cũng được khen mà gia đình chị gái em cũng được khen là hạnh phúc luôn. Mà em ở trong em biết, chẳng hạnh phúc gì đâu chị ạ. Ba em hay cau có và nhiều khi cãi nhau với mẹ em. Cô chú em thì em biết rõ quá, chú ấy có bồ và cô về khóc lóc hoài. Anh rể em thì nghèo, lại mắc đi lính, chị túng thiếu quá, mẹ em cứ phải trợ cấp. Nhiều khi thấy chị không dám, may một cái áo hàng mới. Món đồ nào chị cũng tính thành mấy hộp sữa cho thằng cu bé. Chị chỉ lẩn quẩn trong nhà, không dám đi coi một phim hay nữa.

Nhưng luôn luôn khi có khách, thì tất cả đều tạo ra sự vui vẻ, và mọi người đều tưởng là họ hạnh phúc. Thật là giả dối.

Nếu hạnh phúc là như vậy thì em không muốn chị ạ. Chẳng thả em sống độc thân, em sẽ tự do, và hạnh phúc là của em làm em sống, không ai có thể ảnh hưởng tới em. Cho nên em băn khoăn quá chị ơi! Hạnh phúc là gì? Em nghĩ rằng chẳng có hạnh phúc gì hết ráo... Em có khùng không?

Trả lời:

Em không khùng đâu. Trước ngưỡng cửa bước vào đời, em thắc mắc như vậy là đúng lắm. Tuy nhiên, quan niệm về hạnh phúc của em thì hơi hẹp hòi. Em ạ! Cuộc đời có hạnh phúc không phải là cuộc đời có đầy đầy niềm vui lớn như trúng số, làm nên vân vân... mà chính là cuộc đời được dệt bằng nhiều niềm vui nhỏ. Em đi bộ một quãng đường dài, gặp một bóng mát, em ngồi xuống nghỉ, gió hây hây, lòng em phơi phới, đó là niềm vui nhỏ. Rồi đứng lên đi nữa, thấy có bà già xách nặng em mang dùm, bà già mỉm cười cảm ơn, lòng em thấy vui vui. Về tới nhà, các em bé ùa ra đón chị, kể chuyện tíu tít, lòng em thấy vui, rồi mệt quá, em leo lên giường, nằm duỗi ra cho giãn gân cốt, ôi chao khỏe quá! Tất cả những niềm vui nhỏ ấy

là hạnh phúc của cuộc đời. Ba hay gay gắt với mẹ, nhưng trong một ngày, hẳn là rất nhiều lần ba âu yếm, ngọt ngào với mẹ. Và ngay trong sự dần được, không cãi với ba của mẹ, làm mẹ tự hào, mẹ cũng thấy vui, cái vui của người ban phát, vui rằng mình đã đem lại được sự yên ổn nhờ ở tính điềm đạm của mình. Cô em về nhà khóc than kẻ lẽ, vì chú có bồ, mà khi có khách cô vẫn vui, không phải là cô giả dối đâu, mà là cô có căn bản giáo dục tốt, không muốn làm buồn lòng khách và không muốn khách biết đến chuyện riêng của gia đình mình, để khách chê cười hoặc đem chuyện mình đi kể um sùm, thành câu chuyện làm quà lúc trà dư tửu hậu của thiên hạ. Trong trường hợp cô em, chưa chắc cô đã hết hạnh phúc. Còn gia đình, con cái của cô. Những niềm vui nho nhỏ trong tiểu gia đình không phải chỉ vì một sự chú có bồ mà đã hết. Cả đến sự biết tự chế, không cho người ngoài thấy chuyện riêng của gia đình mình, cô em cũng đáng hãnh diện và với người đàn bà giữ được thể diện cho chồng như cô của em, chị tin chắc chú sẽ « trở về mái nhà xưa » và sẽ yêu quý cô em gấp bội.

Còn như chị của em mà em nghĩ là không có hạnh phúc thì em lầm rồi. Chị ấy đang đầy hạnh phúc. Khi mà món gì chị ấy cũng tính thành sữa cho con thì con chị chính là nguồn hạnh phúc vô biên của chị. Khi nó cười, lòng chị nở hoa, nó đau, chị cuống cuống, nó bớt nóng chị mừng rỡ, khoe với người này, người

VƯỜN HỒNG ❀ VƯỜN HỒNG ❀ VƯỜN HỒNG ❀ VƯỜN HỒNG ❀ VƯỜN HỒNG

kia, rồi miệng nó nhú ra một tí răng, đối với chị là biến chuyển lớn, rồi nó biết đứng, biết đi, ôi chao, niềm vui của chị thật là triền miên, giờ này qua giờ khác, ngày này qua ngày khác. Rồi còn tình yêu của chị dành cho anh. Chị đón chờ từng cánh thư. Nghe ngóng từng tin chiến sự của vùng anh đóng quân. Gặp cái gì mà anh thích, chị chắt chiu cất giữ để dành. Nghĩ tới những niềm vui khi anh về phép. Nhớ lại những điều anh hằng thích, những món ăn anh ưa chuộng, định trong đầu anh về sẽ làm cái này, làm cái kia. Niềm vui của chị không phải là ở sự đi coi một phim hay, hoặc may cái áo đúng thời trang. Hạnh phúc của chị là ở chồng và con của chị. Chị đang đầy hạnh phúc. Ngay như những người không có gia đình con cái, tu hành, các Thiền sư, Linh mục, bà Phước, Ni cô thì hạnh phúc của các vị là cái tư tưởng làm cho mọi người được tiến bộ hơn, đỡ khổ hơn về tinh thần hay vật chất. Các vị vui cái vui của sự làm cho người bệnh bớt đau sự giảng cho mọi người hiểu lẽ đạo. Hạnh phúc của các vị ở sự CHO chứ không phải ở sự NHẬN.

Và chị mong rằng chúng ta cũng nên thấm nhuần cái tư tưởng rằng: «Hạnh phúc ở sự CHO chứ không ở sự NHẬN» đó em ạ. Nếu em bước chân lên xe hoa với sự tin tưởng ở khả năng đem hạnh phúc tới cho chồng, thì chị hết lòng cầu chúc em và tin chắc chắn em sẽ có hạnh phúc. Chứ nếu hành trang lên đường của em là sự đòi hỏi, và sẵn sàng để bắt mẫn thì chị thành thật khuyên em hãy chờ đợi vài năm, trong thời gian đó, em suy ngẫm và lao vào những cơ quan từ thiện mà làm việc, để tập CHO, để dẹp bớt sự ĐÒI HỎI thì em mới có thể có được một đời sống hạnh phúc em ạ.

Chị ĐỖ-PHƯƠNG-KHANH

Tay Ngọc

Sirop thơm

Vật liệu:

- 2 trái thơm vừa chín tới
- 200 gram đường
- 1 khăn thưa
- 1 chai lít (nếu muốn để dành lâu)

Cách làm:

Làm thơm cho sạch (bỏ mắt) lấy quì thơm ra, xắt thành từng miếng rồi băm cho nhuyễn. Cho thơm vào khăn vắt, cứ vắt xong hết chỗ thơm băm rồi cho nước vào vắt tiếp. Làm như vậy độ 4, 5 lần (nước cho vào vừa đủ thôi).

Nấu nước thơm cho hơi kẹo lại, bỏ đường vô nấu nữa cho đến khi nào nước thơm giống như Sirop ở ngoài bán vậy.

Chú ý:

Sirop thơm này ăn liền vẫn được hoặc muốn để lâu thì cho vào chai lít đầy kín lại để 1 hay 2 tháng sau lấy ra ăn càng ngon hơn (càng kéo thì để dành được lâu hơn và khi ăn thì cho nước đá vào).

Nào bây giờ các bạn hãy ra tay thử một chuyến xem.

LONG PHÚ
(Hùng Vương)

MÈO VẬT

Hôm nay Nguyệt có chút mèo vật xin mào muối bày cho mấy bồ:

— Mấy bồ làm cá sạch sẽ (mang, ruột...), rồi để nguyên con rửa trong ngoài kỹ lưỡng. Sau đó nếu muốn cắt ra thành nhiều khúc hãy cắt. Đừng thấy máu trong thớ thịt chảy ra đem rửa lại hoặc thả trong nước, sẽ mất ngon.

— Thịt cũng vậy.

— Nước gội đầu pha tí giấm vô, tóc sẽ mượt và óng ánh (nhớ là tí xíu thôi, nhiều sẽ rộp đầu ra đó).

Nguyệt mong mấy bồ thành công:

VÂN NGUYỆT

MÀU

THIU

bướm TRONG VƯỜN

NẾU MỘT NGÀY

Nếu một mai tôi lìa xa lớp học
Mộng mơ nhiều xin trả lại thời gian
Này khung trường nằm im trong gió
Lớp thân yêu vương vấn mấy dầy

Nếu một mai tôi lìa xa sách vở
Sẽ buồn nhiều trong những lúc băng
Em có nghe tim tôi đang nức nở
Đang luyến lưu với trang giấy trắng

Nếu một mai tôi lìa xa Hoàng Diệu
Lưu bút này xin gửi lại cho em
Em có nghe gió buồn rung tơ liễu
Đề nhớ thương những giây phút

Nếu một mai ôi lìa xa áo trắng
Vấn vương nhiều cũng gặt lệ chia
Đứng lặng im đề thấy lòng trống
Gửi nỗi buồn theo cơn gió heo may

Mộng mơ chừ đã tàn phai
Sầu giảng ngập mắt hình hài nôi trôi
Giờ đây áo trắng xa rồi
Giã từ Hoàng Diệu khung trời nhớ

Tôi ngẹn ngào nhìn thầy cô; bè bạn
Biết nói gì trong giây phút chia tay
Xin trả lại bằng đèn cùng phấn trắng
Lời giảng bài lời trò chuyện ngân nga

Này bè bạn xin một lần đối diện
Và cầm đi đây lưu bút của tôi
Hãy viết vào những tình yêu thánh
Đề đêm dài tôi không thấy đơn côi

Thôi từ giã bạn bè thân yêu đó
Và sách đèn ngày hai buổi đến trường
Tuổi hoa niên giờ bay theo trong
Nhớ thương nhiều những buổi sáng

(Viết cho bạn bè và khung trường
Hoàng Diệu)

TRẦN THANH UYÊN
— Ba Xuyên —

BUỔI HỌC CUỐI

Rồi cũng đến kỳ họp mặt lần cuối
Trải bao ngày đêm tiệc nuôi trong ai
Hè lại về rồi đối những tương lai
Gây xáo trộn kiếp miệt mài ăn học.

Còn đâu nữa những giờ ta bực dọc
Hay vui đùa nghịch ngợm phí tuổi
Gió vẫn bay, lật hộ vở từng tờ
Thời gian bước không đợi chờ thế hệ

Buổi học chót sao ngẹn ngào trí tuệ
Bảng, ghế, bàn, tường... ngập bụi
Tiếng ve sầu nghe nức nở chơi vơi
Điệp khúc ấy muôn đời mang chia

Bạn bè thân, sơ... lâu tên, nhớ mặt
Thầy khó, hiền... từng nét dễ nào
Chuyện buồn đau, những kỷ niệm
Huyết phương vẫn thấm con tim

Không là gái nên không thêm ép sách
Trút tâm tư không trách, thứ thà thời
Buồn rụng rơi tận đáy vực hồn tôi
Vội gảy đồ khi lìa trường tạm nghỉ

Tâm sự vội hồi những ai tri kỷ
Mai đường trần ối cho chí người ơi
Trên cánh ve mãi trầm giọng ru hời
Buổi họp mặt ngẹn lời, ôi! lần cuối

THÁI LYNH LĂNG

SÁNG MÙA THU

Bên cửa sổ nhìn ra khung cảnh
Gió hiu hiu lạnh lạnh bay ngang
Mây trời rộng lối thênh thang
Mùa thu phiêu bạt nhẹ nhàng về

Lá úa rụng trên cây là tả.
Thi nhau rơi đầy cả sân vườn
Loài hoa e ấp khoe hương
Sương rơi nhẹ nhẹ vương vương

Đám mây bạc bành trái lối
Giữa bầu trời từng khối bay bay
Hương thu thoang thoảng như say
Vì thu là cả những ngày nên thơ

Phi Sa Đoàn Phượng

VỀ TRƯỜNG

Chúng em như đàn sóc nhỏ
Ngôi trường như khu rừng con
Sáng sớm hồng hào cây cỏ
Sóc nhỏ về trường lon ton

Lời cô ngọt như giọt sữa
Lớp học hiền như ô cây
Lá nhỏ rung ngoài ô cửa
Tuổi thơ rủ về nơi đây

Bàn học lao xao sách vở
Phấn mải ấp yêu bằng đèn
Mực tím lem nhem tay nhỏ
Nơi đây, chao ôi êm đềm

PH. TÚ

CHÚ ĐIỀU

Trưa qua hi hục làm điều
Nào tre, nào giấy suốt chiều mới xong
Mim cười ra vẻ bằng lòng
Đưa tay sửa lại cái lồng nan tre

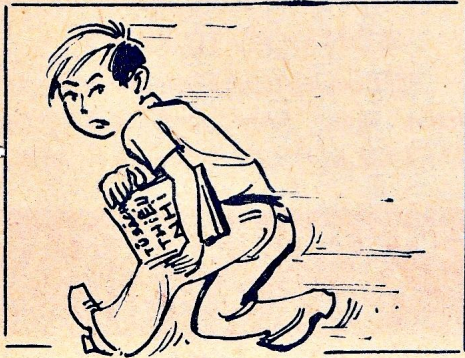
Bây giờ có thể ra hè
Thả con điều giấy bạn bè coi chơi
Điều ra gặp gió bay rồi
Thân hình uốn éo chơi vơi trên trời

Điều ta thích thú nhìn trời
Nhìn mây, nhìn bác mặt trời, vui ơi!
Lát sau gió mạnh quá «chời»
Con điều lão đảo đứt rời sợi dây

Chú điều như thề người say
Lượn lên, lượn xuống thân quay
Bỗng nhiên gió thổi tôi bời
Điều ta rớt xuống hết đời ngao du

Đứng nhìn điều chết ngẩn ngơ
Bỏ bao công khó bây giờ vậy sao?

ANH SƠN

LẠI CHUYỆN THƯ VIỆN

TRẦN QUÁT

Đề T.N. có phương tiện giải trí, mở mang kiến thức hầu dễ dàng tiến bộ, Các chú, bác trong tòa soạn đã cố gắng lập một « mi ni thư viện » bằng cách đem các sách vở bỏ ích, lành mạnh cho vào ngăn một « tủ sách » khá khá. Các T.N. có thiện chí cũng hăng hái đóng góp vào thư viện bằng các sách, truyện của mình. Những tưởng thư viện sẽ mỗi ngày một phát triển tốt đẹp, đề giúp ích T.N. nhiều hơn. Chẳng ngờ nó mỗi ngày một gầy đét, xơ xác đến thảm hại.

Tôi chỉ là một độc giả T.N. cũng như mọi độc giả khác. Thế mà trước « thảm cảnh thư viện » đó, tôi không khỏi bức buồn, nên mượn ít đất, bày tỏ với tất cả các bạn T.N.

SỰ THẢM HẠI CỦA THƯ VIỆN

Đến nay con số mất mát của thư viện, tăng lên một cách không thể ngờ được. Thoạt đầu, sự mất mát chừng hai, ba trăm, sau chiến dịch (tạm gọi như thế) đăng tên các T.N. chưa trả sách và yêu cầu hoàn lại cho thư viện. Những ngờ số sách trả về cũng nhiều, và vì không muốn bởi vài quyền sách mà mất lòng nhau, tòa soạn đã cho ngưng « chiến dịch » đó. Nào dè, đến nay tổng cộng lại thì thư viện chỉ còn trên dưới ba trăm quyền, so với trên một ngàn quyền lúc đầu tiên. Như thế số bị mất lên tới trên dưới bảy trăm quyền! Thật là một con số to tát (đối với thư

viện mi ni) và bất ngờ! Sự thiệt hại này, khiến các chú, bác đã buồn lòng không ít, và các T.N. có thiện chí cũng chẳng vui gì.

MỘT HÌNH THỨC CỦA SỰ MẤT MÁT

Theo thể lệ, mỗi T.N. tới mượn sách thì phải đưa một cái phiếu vàng cho Ban Quản Thủ Thư Viện. Ban Quản Thủ sẽ giữ lại phiếu và đưa sách. Nhưng tôi đã bắt gặp vài lần (đúng ra là trên 10 lần) có những thiếu nhi lợi dụng chen lấn đã len lén rút phiếu vàng của Ban Quản Thủ ra để đem đổi sách một lần nữa.

Do đó, số sách mất càng ngày càng tăng. Nếu bảo tại sao Ban Quản Thủ thư viện lại lơi là cũng tội. Bởi vì tuần nào cũng có cả hàng trăm thiếu nhi đến mượn, mà Ban Quản Thủ chỉ là những T.N. có thiện chí đến giúp nên rất ít ỏi, như thế sự sơ xuất là chuyện thường.

Đó chỉ là một hình thức khiến sách thư viện phải mất. Còn nhiều cách khác, nếu nói hết e rằng phải tốn rất nhiều trang báo, tuy nhiên cũng xin kể thêm một trường hợp nữa cho bà con cả nước nghe cho vui...

TÀI BIẾN HÓA

Thư viện có rất nhiều sách hay, sách quý, kể cả những tác phẩm xưa của Tự Lực Văn Đoàn, Ngô Tất Tố, Nguyên Hồng, Trần Tiêu...v.v... Một số TN khi mượn xong đã tháo vỏ ngoài để lấy cuốn sách ra rồi đánh tráo bằng một cuốn báo hoặc sách vô giá trị, bao bì của Thư Viện như cũ đem trả. Ban Quản Thủ thấy vỏ ngoài (bọc bằng bìa màu xanh, có dán số đăng hoàng) nên thu nhận. Thế là cuốn sách bị đánh tráo ngay trước mũi các bạn trong ban Quản Thủ!

NGUYÊN NHÂN MẤT SÁCH

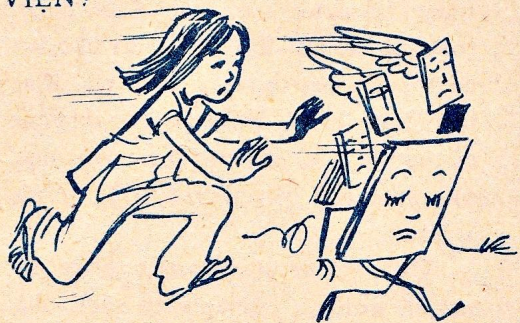
Nguyên nhân mất sách thật là giản dị: tại vì tòa soạn dễ dãi. Dễ dãi đây chẳng phải vì tòa soạn lười kiểm soát, dễ dãi đây chẳng phải vì tòa soạn không có tài giữ lại sách.

Mà dễ dãi đây chỉ vì tòa soạn quý mến các T.N. không muốn các em phải mượn quyền sách mà phải coi như là cả một vấn đề khó khăn. Dễ dãi đây chỉ vì tòa soạn chẳng muốn vì dăm ba quyền sách, mà sinh ra mất lòng nhau. « Thà mất vài quyền sách, còn hơn mất cả lòng nhau ».

Nguyên do mất sách giản dị có thế. Mà các T.N. (thuộc thành phần muốn đọc quyền hưởng sách vở) chẳng những không quý trọng, « thông cảm » lại còn đang tâm lạm dụng sự dễ dãi đó mà làm một việc không mấy tốt đẹp.

Thật ra, chẳng phải tòa soạn và các T.N. có thiện chí, phải tiếc rẻ, « than thở » vì vài quyền sách. Sách họ cho vào thư viện, là cho luôn, nếu có mất họ cũng không lấy làm thương tiếc. Họ tiếc rẻ, « than thở » là vì khi thấy quyền lợi chung của các T.N. bị mất mát, là vì các T.N. hiếu học có lòng vị tha phải chịu thiệt thòi vì các T.N. ích kỷ, thế thôi.

Đừng vội trách cứ tòa soạn chưa chỉ có hành động bị ai, mà hãy tự nghĩ lại cái hành động của mình xem đã. Cũng như đừng nên hỏi thư viện đã làm gì cho bạn, mà hãy nên hỏi BẠN ĐÃ LÀM GÌ CHO THƯ VIỆN?

Ý KIẾN ĐỀ GIỮ THƯ VIỆN

Đã thế, tòa soạn cần phải áp dụng biện pháp chặt chẽ, mới mong giữ lại được số sách nghèo nàn còn lại của thư viện, hầu phát triển thêm sau này.

Tôi biết tòa soạn không muốn các T.N. phải khó khăn, mất nhiều thì giờ khi mượn một quyền sách. Tôi biết tòa soạn rất quý mến T.N. muốn cho T.N. có phương tiện học

hỏi, mở mang trí tuệ, hầu mau tiến bộ một cách dễ dàng. Tôi biết lắm.

Nhưng thiết nghĩ, tòa soạn cần phải áp dụng phương pháp cứng dẫn hơn. Thà cứng dẫn, khó khăn mà thư viện còn tồn tại hoài, các T.N. còn có phương tiện học hỏi thêm hoài. Có thể vì phương pháp cứng dẫn mà một số T.N. có lòng ngay thẳng, nhưng thiếu thốn sẽ bị thiệt thòi. Song thà thế còn hơn là để vì dễ dàng mà thư viện bị « đóng cửa » một cách nhanh chóng, phũ phàng. Biết đâu (chỉ biết đâu thôi) với phương pháp cứng dẫn ấy, thư viện sẽ phát triển thêm và lúc đó biện pháp cho mượn dễ dàng như cũ sẽ được thực hiện lại ???

Về phương pháp cứng dẫn tạm thời thì theo tôi là bắt buộc phải có « tiền thế chân ». Dẫu rằng, hàng tuần thấy thư viện có vấn đề « tiền bạc » khó coi ghê lắm. Nhưng như đã nói trên, thà khó coi còn hơn để bị diệt. Với phương pháp này, ta có thể giữ được sách tạm thời, và sẽ thảo luận một phương pháp cứng dẫn khác, tránh khỏi vấn đề « tiền bạc ». Còn một phương pháp nữa đề thảo lại sách đã mất, mà tòa soạn đã làm trước đây. Đó là tiếp tục đăng lại danh sách các T.N. chưa trả sách đã lâu. Ra thời hạn cho họ có đủ thì giờ thu xếp đem trả. Sau thời hạn đó bắt buộc tòa soạn phải cử người đến đòi với bức thư của tòa soạn gửi phụ huynh T.N. chưa trả sách.

Chắc chắn vì phương pháp đó mà sẽ sinh ra « vài quyền sách mà mất lòng nhau ». Song thì đành vậy, để một ngày nào đó, các T.N. đó sẽ hiểu.

Mong rằng các T.N. không cho « sách về thư viện » xin nghỉ lại đừng để tòa soạn phải khổ tâm mà áp dụng phương pháp cứng dẫn với mình. Đừng để vì lợi riêng của mình, mà làm thiệt thòi bao T.N. khác. Mong lắm thay !...

TRẦN-QUÁT
(5-3-73)

★ KIẾN CỬA TÒA SOẠN

Tòa soạn rất cảm ơn sự sốt sắng góp ý của Em Trần Quát về vấn đề Thư Viện. Tuy nhiên ý kiến « bắt các em phải đóng tiền thế chân » để mượn sách sẽ ra ngoài chủ trương giúp đỡ các thiếu nhi nghèo mà tòa soạn vẫn mong muốn thực hiện. Trong suốt mấy tháng vừa qua, tòa soạn đã trao trợn vẹn tử sách trên 1.000 cuốn cho chính các em T.N. có thiện chí tình nguyện tới điều hành. Tòa soạn cũng đã tiếp tay với các em trong vấn đề kêu gọi sự ngay thẳng của các T.N. tới mượn sách. Quả nhiên như em Trần Quát đã nói ở trên, tử sách bây giờ thật đã quá xác xơ, tiêu điều, và không biết ngày nào sẽ đóng cửa đẹp tiệm. Vấn đề này đã được các cô, chú trong tòa soạn bàn thảo rất nhiều và cũng chỉ đi tới được kết luận là :

1) Mong Ban Quản Thủ tịch cực hoạt động hữu hiệu hơn nữa trong việc kiểm phiếu và soát lại các sách hoàn trả.

2) Mong các em T.N. ngay thẳng khác phụ giúp bằng cách phát giác và ngăn chặn ngay tất cả mọi trường hợp gây thiệt hại cho tử sách.

3) Thiết tha kêu gọi sự ngay thẳng của tất cả các em lui tới thư viện. Việc giữ gìn tử sách liên tục không những chỉ hữu ích cho riêng từng cá nhân hiện tại mà còn đem lại lợi ích cho nhiều em khác về sau này nữa. Và lại, xin đừng làm mệt mỏi những người thiện chí đã phục vụ cho chính các em một cách vô tư và bất vụ lợi. Một tập thể chỉ tiến bộ khi các cá nhân tiến bộ đồng đều. Mong các em hiểu cho và đừng bắt tòa soạn phải áp dụng « những điều cứng dẫn » như em Trần Quát đã đề nghị, mặc dầu đó cũng là một đề nghị hợp lý và cần thiết.

T.N.

ĐÓN ĐỌC TỪ KỲ TỚI

Một truyện trinh thám của nhà văn trinh thám lừng danh Anh Quốc CONAN DOYLE ; Thu An phỏng tác :

NGÓN TAY CỦA NHÀ KỸ SƯ

Hấp dẫn ! Ly kỳ ! Đầy dẫy những sự suy luận sắc bén của Thám Tử tài danh Sĩ Lâm (Sherlock Homes).

— Người ta luôn nói bậy khi không có cái gì để nói.

VOLTAIRE

— Con người hơn con thú là biết suy nghĩ, làm chuyện không suy nghĩ thì chẳng phải là người.

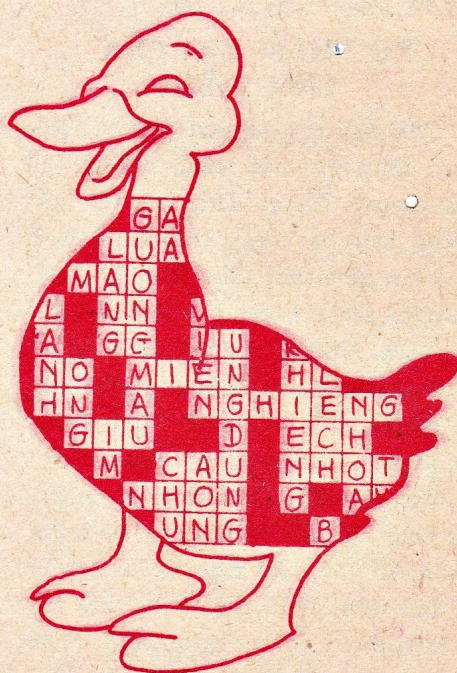
KANT

Hương Cà Mau Suu Tầm

Vì số này có nhiều bài cần đăng nên một số mục thường xuyên phải tạm gác lại một kỳ. Xin cáo lỗi cùng độc giả thân mến.

T.N.

TRẢ LỜI Ô CHỮ

CUỘC THI

SÁNG TÁC

VIẾT VỀ KỶ NIỆM HỌC TRÒ

Số thứ tự nhận được 334

MỘT MÙA KHÓ QUÊN

KHI ánh nắng bắt đầu rải trên tàng cây phượng mịn lá trước sân nhà, đánh thức vạn vật sau một giấc ngủ êm đềm, thì Mận đã sửa soạn xong tập sách và thưa ba má đến trường. Cô bé riu rít chân chim đến nhà Yến để rủ cùng đi học. Hè năm nay Yến ở tỉnh về chơi, nhân tiện học khóa hè ở trường của Mận. Hai đứa chơi thân lâu rồi tuy Yến có dịp mới được về quê chơi.

À à ! bóng nhỏ Yến thấp thoáng bên hàng dâm bụt đỏ, con bé mặc áo trắng nổi bật bên đám lá xanh um, nhưng khi Mận đến gần thì chỉ còn thấy mớ tóc đen thụp xuống gốc bụt. Mận chồm chồm cười rồi lên tiếng :

— «Thôi, bỏ ời, ra đi, người ta đã thấy rồi kia !»

Nhỏ Yến bật cười khanh khách rồi hai đứa nắm tay kéo nhau đi.

Hai cô bé men theo con đường nhỏ mà cỏ rậm rì ướt đầm sương. Bên bờ ruộng xanh loáng nước, cảnh vật yên tĩnh chỉ lạ, chỉ có tiếng kéo kẹt của rặng tre và thỉnh thoảng tiếng cá rô bung tanh tách phía ruộng. Hai cô bé dầm bữa cỏ xanh rồi khúc khích cười. Hai đứa vừa đi vừa tránh những vũng nước mưa nhỏ, đường đất trơn trượt nhiều lúc suýt té luôn. Nhỏ Yến cứ rón rén chụp vài chú châu chấu xanh nhàn

nhặt nhảy phong phốc bên ruộng rồi đậu bên tàu chuối, cau, nhưng cứ hụt hoải, chú châu chấu kia đã bung đi mất, nhìn nhỏ Yến mặt méo xệch, Mận tức cười ghê. Nhỏ Yến hái một nụ hoa vàng trên lối đi rồi hỏi Mận :

— «Ở dưới này Mận chơi thân với ai nhất vậy ?»

Mận hồn nhiên :

— «À Thảo đó, con nhỏ hôm qua rủ Mận về ấy mà.»

«Vậy hở, Mận chơi với Yến rồi nhỏ kia có giận hôn ?»

Mận tròn xoe đôi mắt :

— «Ờ, sao lại giận, hông có đâu.»

Yến mân mê nụ hoa :

— «Lát nữa rủ Thảo về chung với mình nha !»

Mãi chuyện trò, đã đến trường mà không hay. Đến lúc Mận nhìn lên thì bắt gặp chiếc cổng quen thuộc sừng sững trước mặt, chữ «trường tiểu học cộng đồng 1.1.1» đã mờ mờ vết sơn sau mấy năm học, tuy nhiên ngôi trường bé nhỏ vẫn xinh tươi với lối đi sạch sẽ và hai bên những dây hoa mười giờ nụ chúm chím. Khi hai cô bé vào trường thì lũ học trò đã ồn ào chơi đùa từ lúc nào. Mận đi tìm Thảo để ba đứa chơi đánh đũa, nhưng chả thấy tăm hơi con bé ở đâu. Mận kéo Yến đi hỏi Lê ; con bé đang nhảy dây trả lời nhát gừng :

— «Tao mới thấy nó đang tía kia ! Ra mà kiếm !»

Hai đứa vòng ra sau trường thì gặp Thảo đang ngồi tản mẩn nhặt hoa phượng trên đất. Chắc con bé nhặt để chơi bán hàng ấy mà, Mận gọi to :

— «Thảo !»

Nhỏ Thảo giật mình, nó nhăn mặt rồi quay đi ; Mận cười khanh khách.

— «Lại chơi với bạn mới nè, nhỏ Yến đòi làm quen với Thảo đó !»

Thảo lảng lạng đi chỗ khác, Yến và Mận nhìn nhau ngạc nhiên. Một lúc sau Mận buồn xo ngồi xuống đất, nghĩ lan man :

«Sao Thảo giận mình vậy cà, hay là,...»

Yến ra vẻ hiểu biết :

— «Tại thấy Yến chơi với bồ nên Thảo mới giận đấy Mận ời !»

Mận nghĩ ra rồi, cô bé lấy cành phượng khô vạch vạch dưới đất, Yến chống cằm, không gian rơi vào tĩnh lặng cho đến lúc tiếng trống vang dội, hai đứa thần thờ vào lớp học.

Bàn của Mận có bốn đứa mà chỉ con Trúc là riu ra riu rít vui tươi. Cô Hạnh khen tụi Mận hoài làm Mận thấy kỳ kỳ, vì đâu phải tụi Mận ngoan như lời cô khen.

Giờ ra chơi, thấy Mận và Yến ở lại lớp, Thảo bỏ ra ngoài nói chuyện với con Trâm. Yến thấy nhỏ Thảo chỉ cánh hoa lài trắng nuột trên tay nhỏ Nhụy, con bé có vẻ thích hoa ấy lắm.

Ý tưởng chợt đến, Yến kêu tay nhỏ Mận :

— «Ê, Yến có cách làm lành với Thảo rồi Mận ời !»

Mận sáng mắt :

— «Cách nào vậy, nói người ta nghe với coi !»

«Hồng được, bí mật mà bỏ !».

Suốt giờ sau, nhỏ Yến cứ tùm tùm hoài làm Mận nôn nao ghê.

Ra về mà Mận cứ sốt cả ruột, cô bé mong đến mai xem Yến nói gì với Thảo cho biết. Sao ngày mai lâu quá đi thôi !

Còn phần nhỏ Yến ra về, chạy ừ ra vườn, ngắm nghía mấy khóm lài xanh tươi, nụ trắng tinh lấm tẩm bên lá, cô bé chấp tay sau lưng, đầu gật gù ra vẻ hài lòng, rồi len lén hái hoa xỏ thành một xâu xinh xắn. Hoa này nội trồng để ướp trà, nếu bà gặp Yến hái trộm chơi thế này là bị la chết, nhưng, kệ vậy.

Yến xâu xong rồi, trông chùm hoa cũng xinh như người ta bán ở chợ ấy chứ. Nhưng, cất hoa ở đâu bây giờ, để trong nhà không được rồi, còn để vào cặp thì hoa héo mất. Yến chợt nghĩ ra, cô bé chạy ra bờ sông tìm cành khô cắm chặt vào bùn

rồi móc râu hoa cho trôi lênh bênh trên mặt nước. Cô bé còn lấy mấy mảnh lá chuối che lên trên. Xong đâu đấy, Yến đứng lên khoan khoái, phòng mũi ngửi mùi thơm nhẹ vương vất đâu đây.

Sáng nay nhỏ Mận đi học sớm hơn thường lệ, cô bé quá sốt ruột rồi. Hàng rào dâm bụt của nhỏ Yến sao hôm nay đi hoài chẳng tới. Cô bé mơ tưởng hôm nay Thảo chơi lại, ba đứa sẽ đùa giỡn suốt mấy tháng hè, Thảo và Yến sẽ thân với nhau, rồi ba đứa đi ra đồng hái những bông cỏ lông chó để Thảo thắt thành chú chó vàng xinh xắn, hay chèo xuồng bẻ bắp, hái trái sắn tìm thăm mọng nước và ngắt những chùm hoa trắng nõn ven bờ sông, hương ngào ngạt. Mận dẹt ước mơ thật tuyệt vời.

Đến bây giờ, Mận mới thấy bóng dáng những đóa dâm bụt đỏ thắm của nhà nhỏ Yến. Yến cũng từ trong chạy ra, hai đứa cười tươi như nụ hoa vừa nở. Mận đưa mắt dò hỏi thì Yến nheo mắt rồi lặng lẽ vệt đám lá dưới bờ sông. Một làn hương tỏa rộng mặt nước. Mận tròn xoe đôi mắt ngơ ngác :

— «Ồ ! hoa lại !»

Những nụ hoa hôm qua đã bùng nở. Dưới mắt hai cô bé, chùm hoa trắng nuốt mềm mại đọng nước long lanh trông tươi mát vô ngần, nhỏ Mận hít hoài mùi hương ngọt lịm ấy ; nhìn cánh mũi phập phồng của cô bé, Yến không nhịn được cười :

— «Người chỉ làm thế, cái này để tặng Thảo ấy, chắc nhỏ hết giận liền hở Mận ?»

Mận hiểu ra, cô bé xuýt xoa :

— «À, vậy mà Mận chả nghĩ ra, bỏ hay ghê đi, Thảo thích phải biết !»

Hai cô bé cười thích thú, trời hôm nay đẹp quá và hai cô bé khoát tay đến trường, bên tay Yến, lưng lửng chùm hoa trắng xinh như tuổi hồn nhiên của học trò.

Thảo đi dọc bên hông trường rồi vòng ra sân sau, cảnh vật vẫn không gì thay đổi — những cánh phượng sức hoa, những hàng mồng gà và móng tay vàng đỏ vui mắt — nhưng Thảo thấy hình như có gì mới lạ vừa xuất hiện, à ! kia rồi, cây Bình Linh mọi năm nhả nhụy hoa, hôm nay những đóa hoa vàng óng lấm tấm nở và phấn nhẹ vương bên nắng hồng thật xinh. Giá có Mận ở đây, hai đứa sẽ chạy ra dưới gốc cây, tranh nhau để phấn vàng rơi rơi bám trên tóc, nhưng mà... Thảo buồn ghê. Mận chẳng còn thân thiết với Thảo nữa, từ ngày có nhỏ Yến học ở đây, sao Thảo giận Mận quá với lại hôm qua, Thảo rủ về con nhỏ lại không chịu, để đợi Yến chứ. Tuy giận nhưng vắng Mận buồn quá chừng, phải chi đừng hờn giận có lẽ bây giờ vui lắm, Thảo cũng chơi đùa với Mận rồi chứ, cả nhỏ Yến nữa, hôm qua con bé đòi làm quen mà... tại Thảo làm bộ nên giờ đứa nào cũng buồn dầu dầu Thảo mân mê những lá kiềng tím tím nghĩ vẩn vơ. Chả lẽ mình giận trước rồi bây giờ làm lành lại sao ? Tụi nó cười kỳ lắm !

— «Thảo ới ời !»

Thảo quay lại, Yến và Mận đưa tay vẫy, nhỏ Yến nâng niu chùm hoa lải trên tay — Thảo thích hoa này ghê — Thảo ngượng ngùng cúi mặt xuống, nhỏ Mận thổ thề :

— «Thảo nè, đừng giận nữa nha, mình chơi lại há !»

Yến thêm vào :

— «Mai mốt đi học về ba đứa nha, chơi đông vui Thảo à !»

Nãy giờ Thảo chưa tìm được câu nói, Thảo ngượng làm sao, và tay cứ ngắt ngắt mấy cái lá tím tím, Yến giật giật tay Thảo :

— «Nha, mình huê nha Thảo, tặng bồ râu lại nè !»

Thảo gật nhẹ và Mận hốt hoảng :

— «Chết rồi, ngắt lá trong trường, cô thấy là bị đòn, thôi chạy đi mấy

bồ ới !»

Thảo cũng chợt nhận ra mấy cánh lá bị xé nhỏ rải rác dưới đất, cả ba nắm tay chạy thật nhanh vừa lúc trống vào học.

Ba đứa ngồi trước cửa lớp nhìn những phấn hoa Bình linh bay bay, Mận kể những dự tính trong mùa hè để chơi đùa, Thảo và Yến hoan hô lia lịa. Nhìn từng đóa phượng trên cánh, Mận hỏi hai bạn :

— «Lớn lên mấy bồ sẽ làm gì nhỉ ? mà lớn lên mình chẳng còn vui đùa nữa, lúc ấy chắc buồn lắm hở ?»

Thảo mơ màng :

— «Ừ, bây giờ là vui nhất ; tụi mình còn bên nhau, chớ lớn lên mỗi đứa một nơi. Nè, mà lớn Thảo sẽ làm cô giáo như cô Hạnh ấy cơ !»

Yến trêu :

— «Cô giáo thì không được giận nè, không được ngắt lá sân trường

nữa đấy !»

Thảo phụng phịu :

— «Ờ, ờ, chọc hoài, còn bồ và nhỏ Mận làm gì nào ?»

— «Yến làm bác sĩ để Thảo dạy một sẽ khám bệnh cho Thảo và cả học trò Thảo nữa.»

Thảo cười chum chim, và Mận nói to :

— «Nếu vậy Mận sẽ làm thuốc để Yến biên toa cho Thảo ? Ba đứa cười khanh khách rồi kéo tay nhau ra sân vẽ cò cò chơi. Nhỏ Mận li lắc :

— «Bây giờ chơi đã, chuyện tương lai còn xa lơ xa lắc !»

Và cả ba đắm mình trong thế giới học trò đầy hoa bướm. Mùa hè này theo bao kỷ niệm và kỷ niệm đầu yêu ấy, sẽ không bao giờ phai nhạt trong tâm hồn ba cô bé học trò...

MỘNG DU

THUYẾT TƯƠNG ĐỐI LÀ GÌ ?

Điều mà con người từng ra sức chống đối.—

Ngày nay tất cả những điều ấy đều có vẻ rõ ràng và không sao tranh cãi được. Nhưng sử sách cho thấy rằng hiểu được lẽ tương đối trong vấn đề « trên » « dưới » đối với loài người không phải là việc quá dễ dàng như vậy đâu. Dân chúng có xu hướng gán cho mọi khái niệm một ý nghĩa tuyệt đối mãi cho đến lúc bản chất tương đối của những khái niệm ấy trở thành hiển nhiên trong kinh nghiệm đời sống hằng ngày (như trong trường hợp « trái » « phải »).

Chắc bạn cũng còn nhớ ở thời Trung Cổ, người ta có một lập luận mà bây giờ chúng ta cho là lỗi lằng đẽ cãi lại, không chấp nhận trái đất có hình cầu như thế này: Trái đất làm sao tròn được, vì nếu như vậy thì người ta đi đâu ở dưới, chân ở trên à.

Lập luận trên sai ở điểm là không nhìn nhận đường thẳng đứng có tính chất tương đối do trái đất là một khối cầu.

Nếu bạn từ chối không chấp nhận nguyên tắc tương đối trong phương hướng của đường thẳng đứng và chẳng hạn cho rằng phương hướng của đường thẳng đứng tại Nữ Ước (New York) là tuyệt đối thì bạn bắt buộc phải thừa nhận là người dân ở Tân Tây Lan (New Zealand) đi đầu dưới chân trên vậy. Nhưng nếu mà bạn có nghĩ như vậy thì bạn phải nhớ là đối với người Tân Tây Lan, người Nữ Ước lại là những người đi đầu dưới chân trên. Điều này không có gì là mâu thuẫn cả bởi lẽ khái niệm về đường thẳng đứng không phải tuyệt đối mà tương đối.

Chúng ta phải ghi nhận sự việc là chúng ta chỉ bắt đầu thấy tính chất tương đối của đường thẳng đứng thật sự có ý nghĩa khi chúng ta xét đến hai nơi khá cách xa nhau trên mặt địa cầu, như Nữ Ước và Tân Tây

Lan mà thôi. Nếu chúng ta quan tâm đến hai điểm kề cận nhau như hai nhà ở tại Nữ Ước thì vì mục đích thật tiễn chúng ta có thể xem các đường thẳng đứng như song song, nghĩa là xem phương của đường thẳng đứng như tuyệt đối.

Chỉ khi nào chúng ta bắt buộc phải đề cập đến những vùng có kích thước có thể so sánh với toàn thể diện tích địa cầu, chúng ta mới thấy rằng cố gắng dùng một đường thẳng đứng tuyệt đối dẫn đến những trái luận lý và những mâu thuẫn mà thôi.

Những thí dụ trên chứng tỏ rằng nhiều khái niệm được thông dụng hằng ngày đều là tương đối cả, nghĩa là những khái niệm ấy chỉ có nghĩa khi nào các điều kiện của sự quan sát được nêu lên mà thôi.

Chương II

KHÔNG GIAN LÀ TƯƠNG ĐỐI

Trong bài báo trước, các em đã thấy các Khái niệm như tả, hữu, lớn nhỏ, ngày đêm, trên, dưới đều là tương đối cả. Hôm nay chúng ta xét đến vấn đề không gian có là tương đối không ?

Cùng một chỗ hay không cùng một chỗ.— Chúng ta thường nói rằng việc này và việc kia đã xảy ra tại cùng một chỗ ; Và chúng ta quen nói như vậy đến nỗi chúng ta yên trí là lời nói như thế có một ý nghĩ tuyệt đối: Sự thật lời phát biểu ấy chẳng có ý nghĩ gì ráo. Nói như vậy thì cũng chẳng hơn gì nói « bây giờ là năm giờ » mà không cho biết ở đâu, Saigon hay Chicago.

Đề cụ thể hóa điều này, chúng ta hãy tưởng tượng một tàu lửa chạy từ Saigon—Hanoi. Hai bà hành khách trên tàu đồng ý với nhau cứ mỗi sáng mai hai bà đến toa bán đồ ăn (Wagon-restaurant) uống cà phê rồi viết thư về cho chồng. Hai ông chồng này khó mà đồng ý rằng hai

bà vợ của họ đã gặp nhau mỗi ngày tại cùng một chỗ trong không gian. Trái lại, họ có đủ mọi lý lẽ để nói lên rằng trong hai ngày, vợ của họ đã gặp nhau tại hai nơi cách nhau hàng trăm cây số. Họ đã nhận được thư viết từ Nha trang, rồi tiếp đến là thư viết từ Huế hay Đồng hà.

Như thế, theo quan điểm của hai bà hành khách, hai lần trong hai ngày họ đã viết thư tại cùng một chỗ ; nhưng theo quan điểm của hai ông chồng thì hai sự việc trên lại diễn ra tại hai nơi cách nhau rất xa.

Ai đúng ? Hai bà hành khách chẳng ? Hai ông chồng chẳng ? Thật tình chúng ta không có một lý lẽ nào để nghiêng về phía bên này hay về phía bên kia. Rõ ràng khái niệm « tại cùng một nơi trong không gian » chỉ có một ý nghĩ tương đối mà thôi.

Tương tự như vậy, khi có người phát biểu rằng hai ngôi sao trên trời trùng nhau, câu phát biểu ấy chỉ có nghĩa khi ta biết rằng đây là kết quả của một cuộc quan sát từ mặt đất. Chúng ta chỉ có thể nói rằng hai việc trong không gian trùng nhau khi nào chúng ta nêu lên được một vài vật liên quan dựa vào đó mà chúng ta xác định vị trí các việc nói trên.

Như vậy một lần nữa, khái niệm về vị trí trong không gian là một khái niệm tương đối. Khi chúng ta nói về vị trí ấy là tương quan với những vật khác. Chúng ta bắt buộc phải chấp nhận rằng đòi hỏi ấn định nơi chốn của một vật mà không căn cứ vào những vật khác là một đòi hỏi không nghĩa.

(còn nữa)

DỊCH VIÊN

CUNG ĐI VỚI TỰ THÂN

Tranh và lời của NGUYỄN TÀI

PHÓNG SỰ SINH HOẠT

THIỆU - NHI TRÊN ĐƯỜNG

ĐI TÌM ĐẤT ĐÚNG

Bài và hình chụp của NHẬT-TIẾN

Sau đợt gửi biểu 8000 số báo tới tận tay quý vị giáo chức, tòa soạn quyết định mở một chiến dịch phổ biến tờ Thiếu Nhi tới tận tay quý vị phụ huynh. Số báo được lựa chọn để khởi đầu cho chiến dịch là tờ Thiếu Nhi số 79, vì lý do bìa báo đẹp, họa sĩ Vi Vi đã sáng tác một bức họa về Nai tuyệt vời, thể hiện đúng đường lối của Thiếu Nhi là hồn nhiên và tươi sáng. Mặt khác, trong nội dung của số 79 lại có bài nói về căn sa của bác Huy Yên với hình chụp ghi lại một thiếu niên chết thảm hại vì hậu quả của căn sa. Tòa Soạn mong góp một phần nhỏ vào việc báo động với quý vị phụ huynh về việc gìn giữ, ngăn cấm con em đua đòi hầu tránh xa được những cám dỗ lôi cuốn các em vào vòng trụy lạc.

HAI BẠN ĐỒNG HÀNH

1000 số báo Thiếu Nhi được đem ra tặng không trong dịp này. Đó là chưa kể đến 500 tờ Yết Kiêu của nhà văn Lê Tất Điều cũng xin góp mặt. Lý do dễ hiểu là nhà văn Lê Tất Điều sau bao ngày tháng chạy

đôn chạy cao về mặt lo sắp xếp họa sĩ, xin kiểm duyệt, lo nhà in, lo quảng cáo ...v.v... cũng đã đơn phương độc mã cho ra lò được một tờ báo toàn truyện tranh với nét vẽ tuyệt vời với chủ trương phục vụ trong lãnh vực giải trí tinh thần cho các em nhi đồng nhỏ tuổi. Đề cho ra mắt được tờ Yết Kiêu này, Lê Tất Điều đã phải vay công mượn nợ tứ tung và anh đã lấy cái xe của mình (phương tiện duy nhất để di chuyển) để bảo đảm. Bây giờ tờ Yết Kiêu đã ra được tới số 4. Tình trạng bán báo cũng bết bát không thua gì Thiếu Nhi và tính sổ lại, cái xe của anh có lẽ chỉ còn được chiếc lốp sơ-cua. Vì lý do đó, tờ Yết Kiêu cũng cần phải tới được tay độc giả. Và buổi sáng hôm ấy, 1000 tờ Thiếu Nhi đã có 500 tờ Yết Kiêu làm bạn đồng hành. Tất cả tình nguyện đến với độc giả bằng con đường miễn phí!

TẶNG BÁO...KHÔNG PHẢI DỄ!

Những năm dài mệt mỏi vì chiến tranh, cuộc sống khó khăn, chật vật hẳn đã tạo cho mọi người nhiều

mặc cảm, nhiều thành kiến.

Trong đời sống hàng ngày, đã có quá nhiều trường hợp người ta lợi dụng sự tốt đẹp để mưu cầu lợi ích riêng tư. Thực trạng đó đã trở thành những kinh nghiệm sống đối với mọi người, và lòng nghi kỵ trước mọi công cuộc tốt đẹp hầu như đã

— 1000 tờ báo Thiếu Nhi và 500 tờ Yết Kiêu được đem tặng không. Dưới ánh nắng chói chang của một ngày chủ nhật, nhân viên tòa soạn đang trình bày sự cần thiết của sách báo lành mạnh và kêu gọi sự quan tâm của phụ huynh về vấn đề sách báo cho con em.

bén rễ sâu xa trong hầu hết mọi tâm hồn.

Thiếu Nhi đã là nạn nhân của sự nghi kỵ đó. Suốt một ngày đi tặng báo, anh chị em trong tòa soạn đã nhiều lần bị xua đuổi quây quây. Niu bà con lại đề trình bày: bà con không nghe, dúi báo vào tay bà con đề xin tặng, bà con không lấy. Hẳn trong thâm tâm bà con đã có ý nghĩ rằng trên đời có ai đại gì đã tốn tiền in báo lại đem báo đi cho không, chắc chúng nó «âm mưu» cái gì đây, vậy tốt hơn hết tránh cho xa là yên chuyện. Với lập luận đó, nhiều khi bà con đã làm cho anh chị em trong tòa soạn cảm thấy chua xót và phũ phàng. Nhưng phương châm hoạt động (từ những ngày đầu tiên bắt đầu ra báo) của tòa soạn là nhẫn nại. Sự nhẫn nại sẽ giúp cho ta vượt qua được những khó khăn, sự nhẫn nại cũng giúp ta không bỏ cuộc giữa đường, và bởi vì không có một sự thành công nào lại không phải trả bằng những cố gắng bền bỉ và liên tục. Anh chị em trong tòa soạn đã thể hiện được tinh thần ấy một cách đáng phục. Giữa chốn đông người, giữa bao cặp mắt tò mò dòm ngó, nhiều khi pha cả sự riếu cợt, mọi người tươi tỉnh làm phận sự với nụ cười luôn luôn nở trên môi. Ngày xưa, các giáo sĩ đi truyền giáo, hẳn còn phải đương đầu với những khó khăn gấp hàng triệu lần. Việc truyền bá một tờ báo lành mạnh tới tay mọi người cũng là một sứ mạng truyền giáo chứ sao không?

TỜ THIẾU NHI BẰNG NỬA TÔ PHỞ... NHƯNG

Bây giờ, ở Sài Gòn, giá một tờ phở là 110 đồng (kể cả 10 đồng phụ thu). Như vậy tờ Thiếu Nhi chưa trị giá bằng nửa tô phở. Nhưng phở có thể ăn hàng ngày, chứ tờ Thiếu Nhi dù chỉ ra hàng tuần cũng chưa chắc được tiếp đón một cách dễ dàng. Trong hôm tặng báo, tòa soạn gặp một gia đình sang trọng kéo nhau vô Sở Thú. Một người xấp lại dúi vào tay một em nhỏ tờ Yết Kiêu

— Tờ báo đã ra tới số 79 rồi mà sao mình không biết ta!

— Tui sẽ mang về vườn cho bà con ở dưới được coi.

và một em lớn hơn tờ Thiếu Nhi. Các em đón lấy tờ báo một cách thích thú. Nhưng ông bố đã giạt lại đề hoàn trả và nói:

— Cho tui bay lấy, rồi ham coi, tuần sau đòi mua nữa! Tốn tiền!

— Thưa ông bà, đây là sách báo lành mạnh, cần thiết cho nhu cầu giải trí của các em.

— Không!... Không giải trí gì hết á! Chúng nó còn phải học!

Rồi đám trẻ bị xua đi quây quây. Nhiều em còn cố ngoái lại bằng cặp mắt tiếc rẻ. Riêng tòa soạn rất tiếc rằng không được ông dành cho cơ

hội đề có thể giải thích rằng đọc báo lành mạnh cũng là một cách bổ túc cho sự học của các em, một sự bổ túc linh động, cần thiết so với bài vở khô khan của nhà trường. Cái thành kiến đọc sách báo mất thì giờ, phí tiền và chỉ bắt con em vui đầu vào sách vở không thôi, biết bao giờ mới được gột rửa? Và biết đâu, không có cơ hội đọc báo lành mạnh, các em lại chẳng lén lút đọc những tờ báo nhảm nhí bán đầy dẫy ở ngay công trường.

MỘT PHÚT BÙI NGÙI

Rất may, những cảnh từ chối phũ phàng như vậy chỉ là thiểu số. Nhiều phụ huynh đã dành cho anh chị em trong tòa soạn nhiều cảm tình nồng nhiệt. Một «pha» đáng ghi nhớ nhất xảy ra tại ngay cổng chính ở Sở Thú Saigon. Một vị phụ huynh vừa cầm tờ Thiếu Nhi trên tay đã vội thốt lên :

— Trời ơi! Tờ Thiếu Nhi này tôi biết. Tôi đã gặp quý vị đứng quảng cáo Thiếu Nhi ở chợ hoa Sài Gòn từ tết năm ngoái. Tôi vẫn theo dõi Thiếu Nhi từ hồi đó. Tôi không ngờ, một năm trôi qua rồi mà quý vị vẫn còn lặn lội phải đứng đầu đường tặng không tờ báo để quảng cáo.

Thì ra chúng tôi đã gặp lại cô nhân, những người đã nghe chúng tôi trình bày về sự cần thiết của sách báo lành mạnh ở chợ Tết năm nào. Một cảm tưởng chua xót bỗng dâng lên trong lòng chúng tôi và làm chúng tôi xúc động. Hình như vị phụ huynh cũng đang xúc động như thế. Ông nhìn chúng tôi với ánh mắt đầy cảm thông, rồi sau một phút bùi ngùi, ông nói :

— Nếu báo để tặng không thì quý vị đưa cho tôi một ít số. Tôi sẽ đem về quảng cáo cho bà con lối xóm để yêu cầu họ mua báo thường xuyên. Tờ Thiếu Nhi rất nên được phổ biến.

Chúng tôi đưa cho ông một xấp báo, mà không thốt được nên lời cảm ơn ông. Sự thông cảm với việc làm của T.N. và sự sốt sắng tiếp tay của ông đã làm chúng tôi cảm động. Chúng tôi không còn thấy mình cô đơn. Quanh chúng tôi còn nhiều bạn đồng hành, dù đã quen, chưa quen hoặc không bao giờ quen biết.

NHỮNG BÀN TAY NHỎ BÉ

Việc gửi tặng cả ngàn số báo trong vòng một buổi sáng chủ nhật, tưởng sẽ hoàn tất mau chóng, nhưng khi vào việc mới thấy khó khăn (lý do như đã trình bày ở trên). Vì thế anh chị em trong tòa soạn đã nhờ

— Em bán đậu phộng rang đang giới thiệu tờ Thiếu Nhi với một Thiếu Nữ qua đường.

đến sự tiếp tay của các em bé bán dạo. Tuổi trẻ đúng là tuổi của hồn nhiên, hăng hái và vô vị lợi. Các em thuộc đủ mọi thành phần, có em bán đậu phộng, có em bán cà rem, có em bán bông bóng, có em đánh giầy v.v... tất cả đã xúm lại nhận báo rồi bỏ cả công việc để đi tặng báo. Bài học không ai để ra mà em nào cũng tự nhiên nói được : «Báo tặng không, xin coi để biết là báo lành mạnh» chữ «lành mạnh» các em dùng rất tự nhiên và trơ tráo, nhưng hẳn có nhiều em cũng chưa biết phân biệt thế nào là lành mạnh hay nhảm nhí. Một cảnh nữa xảy ra khiến anh chị em trong tòa soạn phải vừa buồn cười vừa cảm động.

Đó là trường hợp một em bán kẹo Xuynh-gôm biểu báo cho một bà đi đường. Bà này gọi mua của em một cây kẹo.

Không biết vì nhớ lầm hay lúng túng thế nào, em trao kẹo nhưng chưa lấy tiền vội, mà còn đưa ra tặng tờ số Thiếu Nhi với lời giới thiệu nồng nhiệt. Đến khi hỏi đến tiền kẹo thì em bị la lên :

— Mày nói láo ! từ nãy chỉ có đưa tờ báo mà, đâu đã đưa kẹo.

Chú bé gân cổ lên cãi :

— Cháu có đưa kẹo. Cháu đưa kẹo trước, rồi đưa tờ báo sau.

— Chẳng có kẹo kiếc ở đâu hết. Đừng có lưu manh.

Cậu bé tức quá nước mắt ứa ra

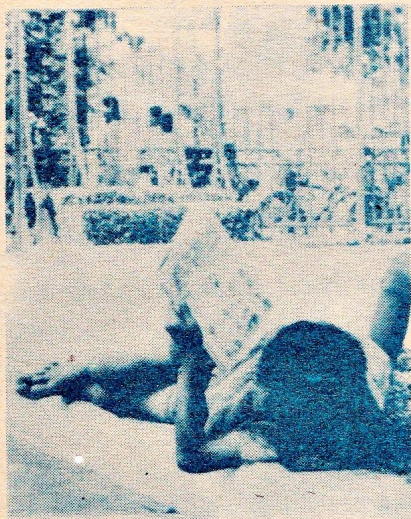

— Chính các em bán đậu phộng, bán cà rem, đánh giầy v.v cũng bỏ cả công việc để phụ giúp tòa soạn đi tặng báo Thiếu Nhi.

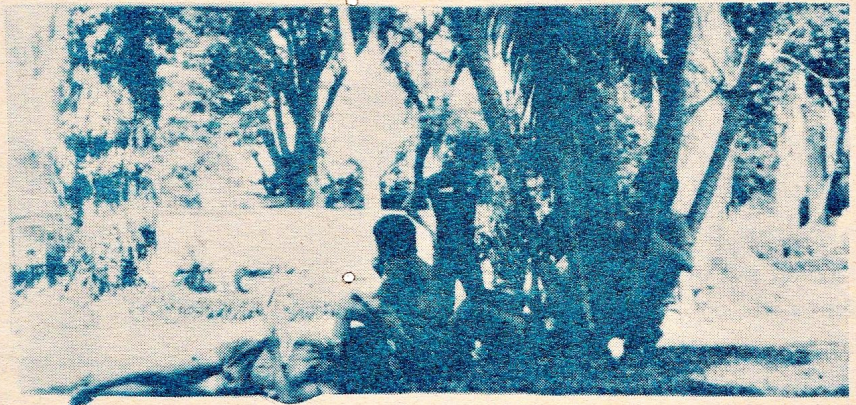
ở hai bờ mi. Tòa soạn vội vã chạy lại can thiệp kịp thời và xin bồi thường cho em giá tiền gói kẹo. Nhưng em khảng khái nhất định không nhận đền. Thế là vừa đi làm giùm, lại vừa mất cửa, chắc hôm nay em nhỏ ra ngõ gặp... xí mui!

THIẾU NHI LÀ BẠN KHẮP MỌI NGƯỜI

Số người được tòa soạn gửi tặng báo T.N. bao gồm đủ mọi thành phần. Từ các gia đình trung lưu đến bà con lao động, từ các Thiếu nữ ăn bận đúng thời trang, đến các bạn đồng lứa phải buôn bán chắt vật, nhưng cảm động nhất là thành phần độc giả gồm các em lam lũ đánh giày, bán bóng, bán nước, bán kẹo rong. Vớ được tờ báo, có em nằm dài ngay bên vệ đường, đầu gối lên thùng đồ nghề say sưa đọc. Có em

đang ngồi bán hàng, bỏ quên cả công việc để chú ý vào tờ báo hầu như thế giới của em không còn là phải thu lượm từng đồng bạc cácallet mỗi hàng ngày, mà em đã thả hồn theo những tranh vẽ của Walt Disney, của Nguyễn Tài, những nụ cười của Bác Đình Gô, và biết bao nhiều tiết mục thích thú khác. Hình ảnh ấy tôi đã thu vào ống kính để đem vào mục Giải Trí Ngoạn Mục kỳ tháng 4, đăng ở trang 2 số báo này. Ở một khu vực có bóng mát khác, anh chị em trong tòa soạn ủa lại chỗ các em đang miệt mài đọc báo. Thừa dịp này, mọi người mở

— Trên vỉa hè, dù không nhà cóc em Thiếu Nhi lam lũ cũng tìm thấy phút thanh thoi với người bạn Thiếu Nhi thân mến.

bài Cẩn Sa của Bác Huy Yên ra giảng giải cho các em về sự nguy hại của việc «Si Ke» (tức là ghiền ma túy). Bài báo có hình ảnh cụ thể đi kèm. Cậu thiếu niên khỏe mạnh trong hình đã chết một cách thảm hại vì cầnsa. Hình ảnh đó đã làm một em phải buông lời suýt soa thương hại. Thế là ít nhất trong tâm hồn của em, đã vừa gây được một ấn tượng hải hùng về bệnh ghiền ma túy. Hẳn em sẽ lấy đó mà đề cao cảnh giác sau này, và hẳn em sẽ là người tiên phong ngăn cản các bạn bè của em khi chúng sắp sửa bị lôi cuốn vào vòng nguy hiểm. Việc chống ma túy là bổn phận của tất cả mọi người. Việc ngăn chặn ma túy ảnh hưởng vào giới trẻ lại càng cần phải coi là

công tác khẩn cấp hơn nữa. Chúng tôi rất vui mừng khi thấy các em thiếu nhi lam lũ ở đây, những kẻ ít được may mắn thụ hưởng một nền giáo dục đường hoàng, đã biểu đồng tình với chúng tôi về sự nguy hại của ma túy. Chúng tôi tìm thấy được ở tâm hồn các em nhiều sự nhiệt tình hăng hái, và hướng thượng. Chỉ tiếc một điều là các em thiếu may mắn có được những sự hướng dẫn liên tục. Hoàn cảnh thiếu thốn của các em làm chúng tôi hết sức ngậm ngùi. Hình ảnh một em nằm dài trên vỉa hè, bỏ cả việc đi đánh giày mướn để say sưa đọc Thiếu Nhi, lúc được rửa ra ảnh, càng khiến chúng tôi ngậm ngùi hơn nữa. Ôi, đất nước chúng ta sẽ còn phải cần

— Cha này lớn con vậy mà cũng bị cầnsa vật chết! (Cảm tưởng của em sau khi đọc bài cầnsa ở Thiếu Nhi số 79)

đến biết bao nhiêu bàn tay, khối óc giàu thiện chí, để giúp các em thiếu nhi thiếu may mắn này có cơ hội được vươn lên.

PHÚT CHIA TAY ĐẦY QUYẾN LUYẾN

Đến xế trưa, mọi người ai nấy đều ướt đầm mồ hôi. Chúng tôi đã tặng đến tờ báo cuối cùng. Anh chị em trong tòa soạn hết lời cảm ơn sự tiếp tay đầy hiệu quả của bầy thiếu nhi nghèo cơm áo nhưng, rất giàu thiện chí. Chúng tôi mời các em chụp một tấm ảnh cuối cùng trước khi chia tay. Tấm ảnh được in ở cuối bài này. Tấm ảnh thể hiện được tất cả vẻ hồn nhiên và tươi sáng của tuổi thiếu nhi.

Chính vì những ánh mắt, những nụ cười hồn nhiên đó, mà chúng tôi đã theo đuổi công việc đang làm dù trong hoàn cảnh đầy rẫy những khó khăn, cực nhọc. Nhưng rồi trong tương lai, chúng tôi có còn phải ra đứng ở đường để tặng báo, giới thiệu báo nữa hay không, điều đó thật khó trả lời.

NHẬT TIẾN
- 15-3-1973 -

DANH NHÂN VIỆT NAM CHU VĂN AN

(tiếp theo trang 2)

Tuy làm Vua, Hiến Tông và Dụ Tông vẫn được Thái thượng hoàng giúp đỡ, mọi việc quyền bính đều do Minh Tông quyết định, nhờ vậy triều đình eòn có rất tự, đất nước yên vui. Nhưng, từ năm 1858, Minh

Tông mất rồi, Dụ Tông dăm ra chơi bởi, rượu chè, tửu sắc chẳng lo gì tới việc nước. Bọn gian thần ngày càng lộng hành cùng làm nhiều điều xằng bậy, trái phép.

Thấy Vua yếu hèn, lũ nịnh thần quá quắt, Chu Văn An tìm cách can ngăn. Khốn thay Vua và các bạn đồng liêu không chịu. Tức giận, cụ dâng sớ xin chém bảy người nịnh thần

— Các em này đã phụ giúp tòa soạn tặng báo Thiếu Nhi cho khách qua đường. Những khuôn mặt rạng rỡ, hồn nhiên và tươi sáng đang reo vui sau một công trình mệt nhọc.

(«thất trăm sớ») (1) Vua vẫn không nghe, nên cụ cởi mũ áo từ quan trở về làng trí sĩ.

Rảnh rồi, cụ hay đi chơi đó đây. Nhân dịp ghé lòng Đặc Kiệt, huyện Chí Linh tỉnh Hải dương, thấy vùng này phong cảnh u nhã, núi non tuyệt đẹp cụ liền làm nhà trên núi để ở. Sống ăn dật, cuộc đời nhàn tản, cụ lại mang sách ra đọc hay tản bộ trong rừng hoặc chèo thuyền trên đầm Mít uống rượu làm vui không màng tới danh lợi.

Say này, Vua Dụ Tông có ý mời cụ ra làm quan lần nữa nhưng cụ từ chối, tuy đôi lần vào triều dự hội do Vua mời. Cảm phục tấm lòng cao quý của cụ, Vua sai nội thần ban cho mũ, áo. Chu Văn An nhận lấy nhưng rồi đem phân phát cho người khác chứ không giữ lại.

Năm Kỷ Dậu (1369), Vua Dụ Tông mất và vì không có con nên triều đình định lập Cung đình Vương là anh Dụ Tông lên làm Vua. Bà Hoàng thái hậu nhất định lập người con nuôi của Cung tức Vương là Dương Nhật Lễ. Các quan tôn

1) Sử liệu không nói rõ bảy người này là những ai.

thất nhà Trần hội nhau lại rồi đem binh về bắt Nhật Lễ giết đi đoạn rước Cung Đình Vương về làm Vua tức là Trần Nghệ Tông (1370-1372)

Biết tin này, cụ Chu Văn An mừng rỡ, chống gậy tới kinh xin yết kiến tân quân xong lại trở về làng cũ. Vua Nghệ Tông ban tặng chức tước, cụ nhất định từ chối, vì thế Vua đành phải sai quan đưa cụ về tận nơi.

Ít lâu sau đó, Chu Văn An mất. Vua Nghệ Tông cho quan đến dự tế và ban tên Thụy gọi là Văn Trinh Công hiệu là Khang Tiết tiên sinh, cùng được tòng sự vào bên hữu võ đền Văn Miếu ngang hàng với các bậc tiền nho.

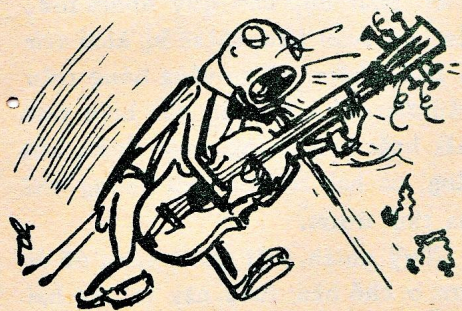
ÁNH SÁNG ĐẸP

— Tôi không nói xấu về ai hết và tôi nói hết cái tốt về mọi người.

FRANKLIN

— Giá trị của chúng ta là ở tư tưởng. Ta rèn luyện để biết suy tưởng cho hay, cho đúng, đó là nền tảng của nhân loại.

PASCAL

ĐÔI BẠN

GIANG HỒ

PHAN-KHƯƠNG-THÁI

(tiếp theo)

Các Mối Thợ Lò luân phiên mang chất giấy, gỗ đã tiêu hóa để thêm vào, chẳng khác chi loài người bỏ củi vào lò sưởi trong mùa đông lạnh. Họ nhà Mối làm việc chăm chỉ không kém chi họ nhà Kiến. Mối thợ biết đào hầm, biết đi tìm thực phẩm. (Đặc biệt họ Mối lên mặt đất chỉ để sống về đêm). Mối Thợ còn biết biến gỗ thành tinh bột vụn để dễ mang về tổ cho Mối Đầu bếp xào nấu. Mối Thợ có phận sự giúp Mối Lính, Mối Cảnh Sát, Mối Tướng, Mối Chúa ăn uống. Những Mối Hóa Học Gia, Mối Kiến Trúc Sư ngày đêm chế ra loại xi măng đặc biệt để Mối Thợ Hồ xây dựng, kiến thiết thêm và trét những địa đạo bị hở. Họ đã bít mắt lối vào của hai anh Dế ngay sau đó không lâu.

Họ nhà Mối, nhất là ông Mối Tướng khản khoản lưu giữ hai anh Dế ở lại thêm vài ngày. Không thể được, hai anh Dế quyết tiếp tục con đường còn dang dở. Chịu đói gần một ngày rồi nên hai anh Dế buộc lòng phải ra đi để tự giúp mình, giúp đời. Và lại đàn Mối cũng tán thành việc nghĩa hai anh Dế thực hiện, Họ còn tiếc không thể giúp đỡ gì hơn với loại thức ăn kỳ cục của họ. Và lại hai anh Dế nóng muốn biết tin đàn Kiến bạn bè, có lẽ ngóng trông hai anh phía ngoài tổ Mối.

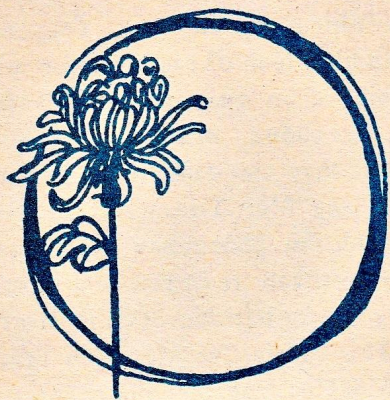
Bên ngoài lất phất mưa rơi, vách tường bằng đất của tổ Mối mềm đi. Những bé con Mối bướng bỉnh đã

dễ dàng đục tường lộ đầu ra. Rồi chúng tung cánh hăm hở bay tám hướng. Những mối không cánh còn lại cùng hai anh Dế hấp tấp chui ra theo dõi đám mây đen kịt hàng triệu cánh Mối. Sở dĩ mà đông đảo như vậy, là vì từ các tổ Mối khác gần đó hoặc xa hơn cũng có nhiều. Mối con vẩy đàn bay lượn. Thành linh những thiên thần gảy cánh và rơi xuống đất một cách nặng nề, vì mệt cũng có, vì ướt cánh cũng có... Thế là làm mối ngon cho vô số côn trùng như biết trước để chờ đón. Chim chuột, thằn lằn... no nê xong về hang. Chỉ còn đàn Kiến hi hục đánh chén, vừa ăn vừa khuôn dọn, mang các con mồi thoi thóp về cho cô chim Khướu. Họ nhà Mối tức tối nhào ra. Đại chiến bùng nổ. Mối Lính hung hăng giơ khí giới bằng chính các chân để tấn công, hất ngã tụi Kiến. Tụi Kiến không vừa giờ càng chống cự liên tục khác. Kiến so cang với ngàm cửa Mối. Trong khi đó thừa dịp hỗn loạn, Mối Vú Em hốt hoảng bế xốc

vài chú Mối Con về. Tụi Kiến hăng máu, gọi binh tiếp viện mãi, quyết đánh nhau chí tử như hận thù kinh niên. Chẳng những cản đứt cò các Mối Con sắp chết bên ngoài «chiến trường», Kiến còn hăm hở xâm nhập tổ Mối. Chúng nhất quyết chiếm tổ Mối cho bỏ ghét, những lúc bực dọc thơ thần tìm kiếm một cách vô ích những chỗ hở bên ngoài.

Hai anh Dế chạy lằng xằng can gián đôi bên. Nhưng Mối và Kiến coi thường hai anh Dế lớn con đề từ chiến với nhau bằng thích. Mối lính dùng một bộ phận trong thân để xít ra một chất lỏng khá độc địa để chống lại cái càn sát bén của Kiến có tên Kiến ngả lăn quay, có tên không hề hấn gì, sẵn sàng diu tên bị tối tăm mảy mặt để vẫn tiếp tục nhào đến. Kiến và Mối cắn nhau đến đứt râu, sứt cò, què chân, què tay, trẹo cẳng... Ông Mối Tướng cũng bỏ ra đề quân lính lên tinh thần. Tắm thân già yếu hom hem quan sát trận địa, ông Mối Tướng không

quên nhiệm vụ chỉ huy. Ông ta truyền hiệu lệnh đề các Mối Lính mù mắt biết chồn quay sang trái hoặc phải để chống ngăn quân thù. Thương thay cho đám anh hùng cảm tử ấy. Ông Mối Tướng và những Mối Lính mù không hay biết đằng sau lưng, thành trì cố thủ cuối cùng, những lỗ cửa bất đặc dĩ đang được Mối Thợ vá lại. Các Mối Kiến Trúc Sư, Mối Hóa Học biến chế thật mau loại xi măng đặc biệt. Bởi thiếu khôn ngoan chúng vá phăng cửa hang, bít kín những lỗ trống trái và bỏ mặc các anh Mối bơ vơ với lũ Kiến. Bên trong vẫn không ngừng làm việc, cố trét cho dày hơn trong lúc bên ngoài vẫn chiến tranh sôi động. Những chỗ hở được đặt vào một hạt cát hay miếng gỗ con. Chất lỏng màu vàng được các Mối có phận sự bào chế tiết ra. Chất keo đặc biệt ấy chạm đến dấu cát thì dẫn ngay. Công việc cứ tuần tự tiếp diễn cho đến khi nào chúng không còn cảm thấy bị hiềm nguy. Nhưng Mối Chúa chết ngay sau khi tiếp nhận được hung tin chồng và bao nhiêu con thân yêu bé đại đồng mất tích. Thế là từ nay bà không còn đề đề hàng ngàn trứng một ngày. Những đứa con khác lặng lẽ đưa xác bà mẹ lên hầm nhiên liệu, chính là phòng trung ương phát ra sức nóng. Nơi đó như một giàn hỏa thiêu. Thật vậy ! Mối Chúa già nằm yên nghỉ mãi mãi, và xác tiêu hóa dần dà. Các Mối Vú Em đang liếm sạch sẽ Nũ Hoàng Mối vừa giành giật lại trong nanh vuốt lũ Kiến ác ôn. Một Mối Tướng thứ hai cũng được tôn xưng và được đặt kế bên Nũ Hoàng. Những bấp thít hoạt động trong khi bay hồi nãy được tan rã biến thành chất bột dưỡng trong lúc Mối Tướng và Nũ Hoàng nghỉ ngơi. Nhưng cả hai đều trở nên yếu xiu và đề mặc thân dân muốn làm gì thì làm. Nếp sống vẫn đều đặn như chưa hề xảy ra chuyện gì. Chỉ trong vài ngày sau, Mối Chúa sẽ sản xuất trứng được như Cựu Hoàng khi trước. Và chỉ có Nũ Hoàng là con cái độc nhất biết đề, (còn nữa)

THUƠ' MƠ làm Văn Sĩ

TIỂU THUYẾT HỒI KÝ
NHẬT TIẾN

(tiếp theo)

Và tất nhiên là được đăng bài nào, Tác liền gửi theo lối nặc danh cho Loan bài đó. Bọn tôi vẫn thường nói đùa :

— Như thế thì cô Loan của cậu cứ sẽ chỉ tìm nhà thơ nào có tên là Cát chứ còn khuya mới biết nhà thi sĩ lại có tên cúng cơm là Tác.

Hầu như Tác không tin là người trong mộng của mình lại cù lần đến thế. Hẳn nhiên lối tỏ tình của thi sĩ phải kín đáo hơn người, chứ ai lại nói huych toẹt Tác Loan thì còn... văn nghệ nổi gì. Và lại Tác thành Cát, Cát thành Tác chỉ là lối đọc xuôi, đọc ngược, có gì là khó đâu. Kết quả của mỗi tình đầu này ra sao thì ai cũng đã đoán trước rồi. Bởi vì cho đến năm 1954 thì Loan lên xe hoa về nhà chồng. Báo chí có đăng Hỷ Tín đăng hoàng. Chú rề không phải tên là Tác, dĩ nhiên!

Nhân viên thứ hai của nhóm Năng Sớm là một «nhà»... gọi là nhà gì thì cũng được vì anh ta làm thơ, viết truyện và kiêm luôn cả phê bình biên khảo. Anh ta lấy một bút hiệu con trai và tới hai bút hiệu con gái lận, bởi vì luôn một lúc anh ta thăm yêu trộm nhớ tới hai người. Cả hai người

con gái đó đều mới chỉ là người trong mộng. Giả sử nếu được một cô (bất kỳ là cô nào trong hai người) yêu trước thì anh ta làm như sẽ có thể chết về cô đó được. Duy chỉ có một điều là anh ta rất nhát, gặp mặt người ta thì quay đi, quay đi rồi thì về đến nhà lại tiếc, tiếc rồi lần sau có gặp nữa thì mặt lại vẫn đỏ phừng, tim đập loạn xạ, chân tay lóng ngóng đề rồi quay đi nữa. Ôi chà, mỗi tình lâm cầm của anh thế mà cũng kéo dài được bốn, năm năm liền, gọi được cho anh biết bao nhiêu cảm hứng sáng tác, giúp anh làm được bao nhiêu là thơ mà hai bài thơ xuất sắc nhất, lâm ly nhất của anh là hai bài làm vào mỗi dịp hai người yêu của anh đi lấy chồng!

Bút nhóm của tôi lấy trụ ở căn gác xép ở số 44 phố hàng Bông Đem (nhưng hồi đó biển phố đầu đường vẫn còn cái tên tiếng Pháp là Rue du Coto). Căn gác đã chật chội cái buồng đề cho chúng tôi hội họp còn chật chội hơn nữa. Nó chỉ vừa đủ kê một nửa cái ghế ngựa (tức là giường ngủ có 2 mảnh ráp lại, đây chỉ kê được một mảnh nên là một nửa) và một cái bàn nước. Trong buồng không có chỗ kê ghế, nên chúng tôi ngồi cả lên giường. Được cái bút nhóm của chúng tôi không đông (có 3 người), nên hội họp có vẻ ấm cúng. Khi họp, chỉ được ngồi mà không được đứng. Bởi nếu ngự trên ghế ngựa mà đứng lên nữa thì đầu sẽ đụng lên mái ngói, mạng nhện sẽ văng tùm lum, và không biết là đầu sẽ bẽ hay là ngói bị bẽ, vì nghe đầu lóp ngói này cũng đã được lợp ít ra là trên năm chục năm.

Chương trình nghị sự của mỗi buổi họp gồm có :

1) Thứ nhất là : Báo cáo thành quả công tác văn nghệ của mỗi nhóm viên. Nghĩa là anh nào có bài gửi đăng báo mà lại được tòa soạn lựa đăng thì đem ra trình diện cho cả nhóm được biết. Theo luật lệ của chúng tôi đề ra thì hễ hai tuần liền nhóm viên không có bài nào được

đăng báo sẽ bị cảnh cáo, ba tuần liền sẽ bị phạt nộp cho quỹ nhóm rồ, còn bốn tuần liền, thì sẽ bị khai trừ ra khỏi nhóm. Vì sự vắng bóng trên «văn đàn» như thế đã thể hiện tinh chất hoặc lười biếng, hoặc thiếu khả năng, cả hai tội đó đều không thể tha thứ được.

Tuy nhiên, luật nhóm cũng đã dễ hơn ở chỗ nếu tuần này tôi có hai bài thơ được báo chọn đăng thì tôi có thể chỉ trình diện hội đồng có một bài. Còn một bài nữa sẽ «đề dành» tuần sau báo cáo nốt, phòng hờ trường hợp trong tuần sau, chẳng có báo nào lựa đăng bài của mình. Mà chuyện ấy thường rất dễ xảy ra, bởi số trang dành cho các bài văn nghệ ở các báo thường có hạn, mà bút nhóm tài mọc lên như rươi. Cái nạn nhân mãn vẫn là sự đe dọa thường trực đối với những cây bút đang tập tễnh vào làng văn như chúng tôi. Về sau, có kinh nghiệm hơn, khi gửi bài văn nghệ cho các báo, chúng tôi gửi kèm cả những màu danh ngôn, hay vui cười. Thường là vui cười (trích ở đâu đó) lại được tòa soạn chọn đăng ngay. Thế là chúng tôi có «tác phẩm» đề dành phòng khi phải trình diện trong mỗi buổi họp hàng tuần. Quỹ nhóm vì thế chẳng thêm được đồng các nào về vụ phạt vạ cả.

2) Tiết mục thứ hai : Trong chương trình nghị sự của các buổi họp nhóm là trình diện tác phẩm mới sáng tác (vẫn còn nằm trong bản thảo). Đây là một biện pháp mà nhóm muốn thúc đẩy nhóm viên tích cực làm việc. Tối thiểu mỗi tuần nhóm viên phải trình diện hai tác phẩm mới, hoặc thơ, hoặc truyện, hoặc phê bình, v.v... nhưng cấm đưa vui cười, danh ngôn vì đó không phải là sáng tác. Nhóm nhân nhượng cho vấn đề đăng báo thì được, chứ không thể nhân nhượng cho việc sáng tác trên bản thảo. Đã vô nhóm thì phải viết, dù là viết dở không được các báo chọn đăng.

(còn nữa)

HỘP THƯ

(tiếp theo)

Em Chí Hoàn, Châu Đốc : Không trẻ đâu em ạ. Bảo bộ còn từ số I đó em. Các bác, chú và chị rất cảm ơn em đã tích cực cổ động cho TN em nhé.

Em Nguyễn tôn Nguyên, Gia Định : Trả lời giải trí ngoạn mục, em ghi riêng ra một tờ giấy nghe em.

Em Đặng Tài, Cần Thơ : Nếu thấy nhìn không rõ nữa, thì em phải đổi kính em ạ.

Em Thúy Mai, Saigon : Chữ em đẹp quá đi thôi. Bảo bạn em rằng hãy mua cuốn «Thăng Tiến Trên Đường Đời» mà đọc. Đừng nghĩ rằng mọi người đều nhìn mình. Không đâu! Họ mãi nghĩ tới chuyện của họ, không mất thì giờ mà nhìn mình, nghĩ tới mình làm chi. Cứ thản nhiên, em sẽ thấy lời chỉ là đúng. Đừng có mặc cảm đó, riết rồi đâm ra nhút nhát sợ sệt em nhé.

Em Nguyễn minh Tuấn, Cao Nguyên : Em chụp mũ chị là chú N.T, chú ấy kiện bây giờ. Rồi lại còn chụp mũ T.T cho bác Đình Gô nữa chứ! Em sao mà giàu tưởng tượng quá vậy?

Em Phạm anh Hào, Long Xuyên : Em thật vô cùng dễ thương. Thư em thật là dài mà hồn nhiên quá, chị cười mấy lần đó em ạ.

Em Hoàng nguyên Phi, Saigon : Đọc thư em chị ngậm ngùi. Em sẽ là người sung sướng và hiện em cũng không khổ đâu, vì em biết giữ đúng vị trí đề mà không bất mãn, em lại không phiền trách như vậy thật đáng quý em ạ. Chị tin rằng em sẽ đọc những dòng này đó, em gái!

Em Đình Lãng, Saigon : Sự tuyệt diệu là sao cho dù lớn tuổi, người ta vẫn còn «không vụ lợi, tị hiềm». Đó là cái bản thiện, chứ đừng coi như là đặc tính của một thời gian nào đó trong đời, phải không em. Chị hoàn toàn đồng ý với cái ước ao «được làm học trò suốt đời» của em, và hiện nay, chị em mình vẫn đang là học trò đây mà, em nhỉ. Một người bạn chị có thành kiến thế này: «Có mấy đợt bắng nhắng, khó thương, phách lối trong đời một «đấng» đi học, đó là lớp đệ thất, vì «ngài» mới bắt khởi tiểu, lên trung học, và năm đầu của đại học, vì «ngài» có cảm tưởng «ngài» giỏi quá «ngài» học «đại học» cơ mà». Nếu đọc thư em, chị tin rằng người bạn của chị sẽ bớt mang cái thành kiến đó em ạ.

Em Uyên mặc Thu, Phú Nhuận : Đừng có bất mãn, mặt bí xị, xấu lắm em gái ơi! 15-5-73 sẽ gặp nhau vậy nhé.

Em Hồng Đông, Thốt Nốt : Em giỏi ghê vậy đó. Tìm đọc giả mới mà lại được ngay thầy Tổng giám thị thì vui như là trúng số rồi ấy chứ nhỉ.

Em Ngọc Anh, Đà Nẵng : Thẻ của em gửi đi từ hơn một tháng rồi em ơi! Nếu không nhận được là tại địa chỉ của em thay đổi đó em ạ, gửi phiếu và hình về làm thẻ khác vậy nhé.

Em Áo trắng Hùng Vương, Saigon : Gớm, sao em tò mò thế. Chuyển tàu sớm nhất từ Biên Hòa tới Saigon hồi bảy giờ mấy cơ mà em gái.

Em Thiên Trà, Quảng Ngãi : Chị rất cảm động trước tấm chân tình mà các em đã dành cho Thiếu Nhi. Bác chủ nhiệm và tòa soạn đã quyết định sẽ cố gắng để Thiên Trà tới với các em hàng tuần. Nghĩ tới những cặp mắt, tấm lòng thơ ngây trong sáng của các em, chỉ tưởng như được tiếp sức và cái sức mạnh tinh thần của các em sẽ đẩy các bác, các chú và chị tới mục tiêu mà trợ người đã cố tâm theo đuổi em ạ.

Em Lê công Tâm, Đà Nẵng : Cho chị kính lời cảm ơn thầy, em nhé.

Em Mai Quế, Búng : Một chủ nhật nào đó, em và bạn em chịu khó «lặn lội» lên Saigon thì sẽ mua được những sách mà chị giới thiệu rồi ghé tòa soạn chơi. Em ngây thơ và dễ thương lắm.

Em Lâm vũ Trọng, Saigon : Bạn em khó tính và ích kỷ. Em cứ tự nhiên chơi với các bạn khác. Bạn em phải trọng tự do của em. Và cũng không nên đến nhà bạn nhiều, làm mất thì giờ của bạn, gia đình bạn có vẻ không thích em, vì thấy em đi chơi nhiều thì họ đoán là em không giúp đỡ gia đình, không phải gương tốt cho con họ. Bạn giận và đòi hỏi vô lý, không nên chiều bạn quá lỗ nghe em.

Em Võ mạnh Tùng, Saigon : Bài dự thi đã hết hạn nhận bài từ tháng 12-72. Những bài gửi sau khi hết hạn đều bất hợp lệ, bị loại bỏ em ạ.

Em Đỗ Nguyên, Thủ Đức : Em có thiện chí, tốt lành lắm nhưng phải tập viết cho đẹp đẹp thì mới thật là «hay ác» đó nghe. Về vụ báo tặng, coi chị trả lời Nguyễn Trường Anh ở số 77 đi em ơi. Thông cảm với tòa soạn một chút nào, chú bé.

Em Mừng hoàng Vu, Đà Nẵng : Chị ngạc nhiên khi đọc thư em. Sao lại có người đầu óc đen tối thế nhỉ. Nhưng mà Phật và Chúa còn bị nói xấu, chê bai, thì chúng ta không được đòi hỏi tất cả mọi người đều thương mến và cảm thông. Chỉ tiếc là tâm hồn ông ấy cần cố quá, đầu óc lại thiên cận, chỉ nghĩ tới sự lợi dụng, gán cho người khác những điều xấu xa, thì làm sao mà ông ấy có thể làm tròn cái thiên chức «giáo dục toàn diện» của một bậc thầy được. Đừng bi quan.

Hầu hết những nhà giáo chị đã hân hạnh giao dịch, đều tốt lành và sẵn sàng tin tưởng, thúc đẩy, khuyến khích khi thấy có ai làm được chút nào cho sự đào luyện tâm hồn của lớp trẻ. Tòa soạn và chị không trả lời ông đó, em đừng buồn nhé. Bởi vì chỉ cần làm việc, sau một thời gian, mọi sự sẽ sáng tỏ. Danh ngôn có câu «Đừng mất công biện hộ. Bạn thì đã hiểu ta, còn kẻ thù thì không thề n nghe ta». Những sự tiến bộ của các em sẽ làm cho ông ấy mở rộng tầm mắt và tâm hồn em ạ.

Các em : Phạm thái Bảo, Nha Trang — Tiếng hót Vành Khuyên — Lôi Vũ, Hậu Nghĩa — Phan Vinh, Saigon — Nguyễn quang Trung, Mỹ Tho — Hồng Thụy, Biên Hòa — Ngô Quyền, Nha Trang — Kim Anh, Saigon — Rong lá Sao, Saigon — Bạch Vũ, Phan Thiết — Trịnh Hiếu, Nha Trang — Phương Công — Hoàng Công, Đà Nẵng — Dũng Linh, Saigon — Nguyễn Hồng, Đà Nẵng — Giao Long, Tam Kỳ — Ngọc Yến, Saigon — Phan thanh Long, Chương Thiện — Nguyễn thanh Nhã, Chương Thiện : Chị đã nhận được thư. Cảm ơn các em và mong các em cùng cười với chị nhé.

NHẮN CHUNG TẤT CẢ CÁC EM

1) Nếu các em muốn chị trả lời xin ghi tên rõ cạnh chữ ký.

2) Đơn xin gia nhập GĐTN nhớ kèm hai hình và 10 đồng tem.

3) Thẻ cũ là thẻ màu trắng. Thẻ in ba màu có nền xanh là thẻ chính rồi, các em đừng gửi thẻ đó về đổi nữa.

4) Các cuộc thi sáng tác đã hết hạn, kết quả sẽ được công bố vào dịp tết Trung thu.

5) Mỗi năm báo gồm 50 kỳ báo. Thư bảo đảm và bưu phiếu mua báo năm hoặc báo đã đóng bộ xin đề :

Bà Đỗ thị Phương

159 Thiệu Trị, Phú Nhuận, Saigon

Mỗi năm báo là 2400đ, gồm luôn tiền cước phí.

Mỗi bộ báo giá 600đ, thêm cước phí bảo đảm 150 đồng nữa là 750đ.

6) Mua sách, các em gửi thẳng về nhà sách Khai Trí, 62 Lê Lợi, Saigon 1

7) Đừng đòi chị trả lời thư riêng và xin hãy vui cười với chị trong khu đại đoàn kết, nếu thư không có điều cần phải giải đáp.

8) Để cho công bằng, tất cả thư giải đáp đồ vui các em đều phải gửi qua bưu điện, và tòa soạn sẽ căn cứ thời gian bằng dấu của nhà bưu điện.

9) Tất cả thư gửi về các mục, đều có thể bỏ chung một bao thư, đề :

Kính gửi Tuần báo Thiếu Nhi

159 Thiệu Trị Phú Nhuận, Saigon

Tuy nhiên, mỗi mục, yêu cầu các em viết riêng ra để tiện phân phối cho người phụ trách.

Thương mến tất cả các em
Chị ĐỖ PHƯƠNG KHANH

MUỐN ĂN QUẢ

hãy KIỂM RA TIỀN

TRUYỆN VUI ĐẲNG 3 KỶ

